

Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023

Dato: 24.11.2020 08:15

Sted: Møte på Teams

Notat:

Eventuelle forfall meldes sekretæren på mobil evt.
på e-post .

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

<Sted> 16.11.2020

For leder i Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023, Alf Tore Pedersen (A)

Saksliste

Møteinnkalling

Møteinnkalling Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023 24.11.2020

3

Saker til behandling

60/20 Sak K-60/20 Referater, orienteringer og diskusjoner.	5
61/20 Sak K 61/20 Orientering fra Visit Kongsvingerregionen om strategien for reiselivet	10
62/20 Sak K-62/20 Risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll for 2021-2024.	11
63/20 Sak K-63/20 Kontrollutvalgets årsplan 2021.	13
64/20 Sak K-64/20 Samtale med rådmannen.	23
65/20 Sak K-65/20 Rapport Forvaltningsrevisjon Saksbehandling teknisk.	24
66/20 Sak K-66/20 Rapport FR rådgivning i ungdomsskolen	70
67/20 Sak K-67/20 Orientering om revisjonsstrategien 2020.	72
68/20 Sak K-68/20 Plan for etterlevelseskontroll.	74
69/20 Sak K-69/20 Uavhengighetserklæring - Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor.	75
70/20 Sak K-70/20 Eventuelt.	78
71/20 Sak K-71/20 Evaluering av kontrollutvalgets møte.	79

MØTEINNKALLING

Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023

Dato: 24.11.2020 kl. 08:15
Sted: Møte på Teams
Arkivsak: 18/00085

Kontrollutvalgets medlemmer:	Alf Tore Pedersen (AP) – leder Øystein Østgaard (H) – nestleder May Britt Sletten (PP) – meldt forfall? Reidun Thøger Andresen (AP) Tom Arne Strandberg (FRP)
Forfall:	Forfall må meldes så snart som mulig til telefon 92817925 eller Anne.Haug@gs-iks.no
Ordfører:	Ordfører Margrethe Haarr
Revisor:	Revisjon Øst IKS v./oppdr.ansv. regnsk.rev. Tommy Pettersen/Rolf Berg, oppdr.ansv.forv.rev. Lina Høgås-Olsen/Magnus Michaelsen/Jo Erik Skjeggstad
Kopi av innkallingen sendes:	Rådmann Lars Andreas Uglem Daglig leder i Revisjon Øst IKS, Morten Alm Birkelid
Kopi av saklisten uten vedlegg sendes på e-post til:	Varamedlemmene (til orientering). Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling.
Sekretær:	Sekretariatsleder Anne Haug Konsulent Nina Bolneset deltar også i møtet. Torgun M. Bakken deltar under sak 62/20
Invitert til sak:	Ane Sandnæs og Kjersti Wangen til sak 61/20.
Innkalt til sak:	Rådmann Lars Andreas Uglem til sakene 64/20-66/20.
Hele saklisten med vedlegg legges på	http://www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/kongsvinger-kommune/ og på kommunens hjemmeside.

SAKSKART			Ca. tid for behandling	Hvem deltar
Saker til behandling				
60/20	19/00030-13	Sak K-60/20 Referater, orienteringer og diskusjoner.	08.15	
61/20	19/00042-4	Sak K 61/20 Orientering fra Visit Kongsvingerregionen om strategien for reiselivet	08.45	Sandnæs/Wangen
62/20	20/00016-5	Sak K-62/20 Risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for	09.30	

		forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll for 2021-2024.		
<u>63/20</u>	18/00014-11	Sak K-63/20 Kontrollutvalgets årsplan 2021.	10.30	
		Lunch	11.00	
<u>64/20</u>	18/00040-139	Sak K-64/20 Samtale med rådmannen.	11.30	Rådmann
<u>65/20</u>	19/00045-4	Sak K-65/20 Rapport Forvaltningsrevisjon Saksbehandling teknisk.	12.15	Revisjon/ Rådmann
<u>66/20</u>	19/00056-6	Sak K-66/20 Rapport FR rådgivning i ungdomsskolen	13.00	Revisjon/ Rådmann
		Pause	13.45	
<u>67/20</u>	18/00008-72	Sak K-67/20 Orientering om revisjonsstrategien 2020.	14.00	Revisjon
<u>68/20</u>	18/00020-36	Sak K-68/20 Plan for etterlevelseskontroll.	14.30	Revisjon
<u>69/20</u>	18/00008-73	Sak K-69/20 Uavhengighetserklæring - Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor.	15.00	
<u>70/20</u>	18/00094-39	Sak K-70/20 Eventuelt.	15.15	
<u>71/20</u>	18/00095-34	Sak K-71/20 Evaluering av kontrollutvalgets møte.	15.30	

Alf-Tore Pedersen (*sign*)
kontrollutvalgets leder

Kongsvinger, 16.11.20
Anne Haug
Sekretariatsleder

Arkivsak-dok. 19/00030-13
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023	24.11.2020

SAK K-60/20 REFERATER, ORIENTERINGER OG DISKUSJONER.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Vedlegg:

1. Kontrollutvalgets tiltaksplan for 2021.

Saksframstilling:

Orienteringer/diskusjoner

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene (**hvert enkelt medlem forbereder en orientering til de øvrige**).
 - Saker fra formannskapet – Alf-Tore Pedersen
 - Saker fra oppvekst og læring - May Britt Sletten
 - Saker fra miljø og samfunnsutvikling – Tom Strandberg
 - Planutvalget - Øystein Østgård
 - Saker fra helse og mestring - Reidun Thøger Andresen
- Kommunestyrets saker og vedtak.
- Referat fra kommunestyremøte. Kontrollutvalgets medlem i KS ev. kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.
- Oversikt over oppfølging av KU-saker, hva er mottatt og hva er restansene? En oppdatert oversikt over oppfølging av KU-saker ligger på <https://www.gsi.no/kontrollutvalgene/kongsvinger-kommune/>
- Eventuelle mediasaker.
- Innspill fra kontrollutvalgsmedlemmene, tiltaksplanen og temaer

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

TILTAKSPLAN 2021

KONTROLLUTVALGET I
KONGSVINGER KOMMUNE

3.11.20

Møteplanen for 2021 er foreløpig ikke vedtatt av kontrollutvalget, det er derfor ikke satt opp møtedatoer i tiltaksplanen.

Glåmdal sekretariat IKS

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler, Åsnes

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Kontroll med forvaltningen

Møte	Oppgaver knyttet til kontroll med forvaltningen
Fortløpende rapportering	- Samme økonomiske rapportering som formannskapet får. - Kontrollutvalgsmedlemmene skal ha tilgang til dokumenter fra alle politiske utvalg. - Kontrollutvalget har valgt å fordele følgende utvalg mellom seg (oppfølging): - Saker fra formannskapet – Alf-Tore Pedersen - Saker fra oppvekst og læring – May Britt Sletten - Saker miljø og samfunnsutvikling – Tom Strandberg - Saker fra helse og mestring – Reidun Thøger Andresen - Saker planutvalget – Øystein Østgaard - Alf Tore Pedersen er kontrollutvalgets representanter i kommunestyret.
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	- Samtale med ordfører og rådmann. - Rapporteringer fra rådmannen: - Økonomisk situasjon – inkludert investeringsprosjekter. - Anmeldelser og varsling (rutiner for varsling). - Oppfølging av kommunestyrevedtak (hvert halvår) - Sykefravær. - Tilsynssaker. - Informasjon fra enhetene/virksomhetene/tjenestene (<i>spesifisert under hvert enkelt møte</i>). - Sekretariatsleders oversikt over kontrollutvalgets saker med vedtak og oppfølgingen av disse (en oppdatert oversikt ligger på http:// www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/kongsvinger-kommune/ (under «Sentrale dokumenter) - Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging.
Aktuell informasjon	I den grad følgende temaer/områder ikke blir undersøkt gjennom bestilling av forvaltningsrevisjon, kan det være aktuelt å be om tilbakemeldinger fra administrasjonen på ulike områder, bl.a. ut fra risiko- og vesentlighetsvurdering for forvaltningsrevisjon. Slik informasjon blir spesifisert under hvert enkelt møte.
Tirsdag .2.21	- Oppfølging av KS-saker, ikke oppfulgte saker (kommunedirektøren). - Eskoleia? Arbeidskontrakter, bemanningsbyrå? (utsatt sak).
Tirsdag .3.21	- Behandle skatteoppkrevers årsrapport for 2020 og kontrollrapport fra Skatteetaten. - Informasjon om RIIK. - Informasjon fra GBI, brannstasjon og tjenester.
Tirsdag .5.21	•
Tirsdag .8.21	•
Tirsdag .10.21	
Tirsdag .11.21	•
	•
2022	•

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsene i § 3 i forskrift om kontrollutvalget og revisjon og koml. § 24-9.
Tirsdag .2.21	•
Tirsdag .3.21	Oppfølging av revisjonens årsavslutningsbrev 2019 i forbindelse med interimrapporten.
Tirsdag .5.21	- Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2020 (+revisjonsberetning) - Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2020
Tirsdag .8.21	Rapportering til kontrollutvalget om "Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen".
Tirsdag .10.21	Orientering om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2021

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Møte	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon
	Risiko- og vesentlighetsvurderingen for forenklet etterlevelseskontroll.
Tirsdag .11.21	
2022	

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsene i koml. § 23-3, samt plan for forvaltningsrevisjon.
Tirsdag .2.21	- Bestilling av FR i tråd med plan for FR for 2021-2024. - Vurdering av FR i Promenaden AS, jf. KU-sak 19/19.
Tirsdag .3.21	- Oppfølging FR i GIR IKS (innen 31.3.21).
Tirsdag .5.21	- Rapport forvaltningsrevisjon Tjenester til funksjonshemmede (april 2021).
Tirsdag .8.21	Ytterligere oppfølging forvaltningsrevisjon Spesialundervisning (første møtet etter sommerferien 2021).
Tirsdag .10.21	
Tirsdag .11.21	
2022	

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med eierskapskontroll.

Møte	Oppgaver knyttet til eierskapskontroll
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsene i koml. § 23-4, samt plan for eierskapskontroll.
Tirsdag .2.21	Vurdering av bestilling av eierskapskontroll iht. plan for EK 2021-2024
Tirsdag .3.21	
Tirsdag .5.21	
Tirsdag .8.21	
Tirsdag .10.21	
Tirsdag .11.21	
2022	

Kontrollutvalgets påseansvar med revisjonen

Møte	Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets påseansvar
	Revisjonen rapporterer om sin virksomhet ved behov. Revisjonens plan for Kongsvinger kommune og er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget. Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsene i koml. § 23-2.
Tirsdag .2.21	- Vurdering av kontrollutvalgets påseansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon for 2020, jf. NKRFs veiledere. - Oppdragsansvarlige revisorers habilitetserklæring for 2021. - Oppdragsavtale 2021. - Statusrapport oppdragsavtale for 2020, andre halvår (31.12.20). - Engasjementsbrev
Tirsdag .3.21	

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Møte	Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets påseansvar
	Informasjon om Hedmark Revisjon IKS sin interne kvalitetssikring (ISQC1)
Tirsdag .5.21	•
Tirsdag .8.21	•
	Statusrapport oppdragsavtale 1. halvår 2021 (30.6.21)
Tirsdag .10.21	•
	•
Tirsdag .11.21	•
	•

Budsjettbehandlingen

Møte	Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. bl.a. relatert til bestemmelsen i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2. Kontrollutvalget følger opp at kontrollutvalgets forslag følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).
Tirsdag .2.21	•
Tirsdag .3.21	•
Tirsdag .5.21	•
Tirsdag .8.21	•
Tirsdag .10.21	•
Tirsdag .11.21	Forslag til budsjett for kontroll- og kontrollarbeidet for 2022.
	•

Kontrollutvalgets rapportering

Møte	Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets rapportering
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsen i koml. § 23-5.
Tirsdag .2.21	- Kontrollutvalgets årsrapport for 2020 behandles og oversendes deretter kommunestyret til behandling. - Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (rådmannens oppfølging av eventuelle anbefalinger), skal gå fram av kontrollutvalgets årsrapport. - Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.
Tirsdag .3.21	•
Tirsdag .5.21	•
Tirsdag .8.21	•
Tirsdag .10.21	•
Tirsdag .11.21	Kontrollutvalgets årsplan for 2022 vedtas og oversendes deretter til kommunestyret til orientering.

Arkivsak-dok. 19/00042-4
Saksbehandler Anne Haug

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023	24.11.2020

SAK K 61/20 ORIENTERING FRA VISIT KONGSVINGERREGIONEN OM STRATEGIEN FOR REISELIVET

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Vedlegg:

Ingen vedlegg

Saksframstilling:

Kommunens kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sitt tilsyn, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet, og i den forbindelsen ønsker de bl.a. en orientering om de forskjellige enhetene og tjenestene i kommunen - eller informasjon fra kommunens selskaper/samarbeidspartnere. Kontrollutvalgets møter avholdes på dagtid og er åpne.

Kontrollutvalget har sagt i sin tiltaksplan at de ønsker en orientering om **Visit Kongsvingerregionen** og har derfor invitert dem til å komme.

VKR vil snakke om VKR sin strategi for tiden fremover. Det blir først en generell presentasjon av VKR og deretter den konkrete handlingsplanen de i disse dager utformer for året 2021. Korona har gjort at VKR må se på reiselivstrategien med nye øyne, og de ser behovet av en mer konkret handlingsplan for det som ser ut til å bli nok et annerledes år.

Arkivsak-dok. 20/00016-5
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang
Kongsvinger kommunestyre
Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023

Møtedato
24.11.2020

SAK K-62/20 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING OG PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG PLAN FOR EIERSKAPSKONTROLL FOR 2021-2024.

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og slutter seg til de prioriterte prosjektene som går fram av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll hhv. pkt. 2.2 og 2.3.
2. Planen sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - a. Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og slutter seg til de prioriterte prosjektene som går fram av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll hhv. pkt. 2.2 og 2.3.
 - b. Kontrollutvalget vurderer behovet for en revidering av planen i 2022.
3. Kontrollutvalget delegeres myndighet til å gjøre endringer i planen, jf. planen kapittel 2.5.

Vedlegg:

1. Risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll for 2021-2024 (foreløpig unntatt offentlighet iht. off.lova § 5).

Saksframstilling:

I henhold til kommuneloven § 23-2 1.ledd, pkt. c) har kontrollutvalget ansvaret for å påse *at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i.*

Videre sier kommuneloven § 23-3 følgende:

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i

kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen

Glåmdal sekretariat IKS har gjennomført en risiko- og vesentlighetsvurdering i alle 7 kommunene i regionen. Vurderingen skal danne grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon, som angir hvilke forvaltningsrevisjonsprosjekter som bør gjennomføres i perioden 2021-2024 både i kommunen og i kommunens selskaper. For å få gjennomført forvaltningsrevisjon der behovet er størst og vi har den største nytten, er det viktig at den vurderingen greier å avdekke hvor skoen trykker mest.

Etter kommuneloven § 23-4 skal det også gjøres en tilsvarende vurdering i forhold til plan for eierskapskontroll. Det er ingen fast mal på om planene skal legges fram hver for seg eller i samme dokument, men vi har kommet fram til at legger begge risiko- og vesentlighetsvurderingene og planene i ett dokument.

Det er viktig at kontrollutvalget får delegert myndighet til å gjøre omprioriteringer i planen, da det kan skje endringer som gjør at det ikke er hensiktsmessig å gjennomføre prosjektet på det tidspunktet som er skissert. Årsakene til dette kan være følgende:

1. Fylkesmannen og statlig virksomhet gjennomfører tilsyn med kommunen. Vi har opplevd noen ganger at når vi skal i gang med forvaltningsrevisjon, så er Fylkesmannen kanskje i ferd med å gjøre tilsyn på akkurat samme område. Dette blir da dobbelt arbeid for administrasjonen og dårlig bruk av ressurser fra revisjonens sid. Selv om det nå skal være bedre samordning mellom Fylkesmannen og kommunens egenkontroll gjennom "Tilsynskalenderen", kan det likevel være aktuelt å foreta en endring.
2. Vi har en interkommunal løsning på både sekretariatet og revisjonen. Noe av årsaken til at man velger interkommunale løsninger, er selvfølgelig muligheten til å samordne ressurser og effektivisere arbeidet. Vi har også ved flere anledninger gjort forsøk på å samordne forvaltningsrevisjon. Det er veldig ressursbesparende når vi kan gjennomføre samme prosjekt i flere kommuner samtidig. Hvis flere kommuner har satt opp det samme prosjektet i sin plan men kanskje med litt forskjellig prioritering, så har kontrollutvalget mulighet til å omrokere litt, for å tilpasse kontrollen til flere kommuner samtidig.
3. Det hender at det skjer omorganiseringer i kommunen, slik at det vedtatte prosjektet ikke lenger er aktuelt.
4. Vi har også opplevd at administrasjonen selv setter i gang undersøkelser på det samme området som det er vedtatt forvaltningsrevisjon på.
5. Vi kan eksempelvis gjennom en foranalyse, se at det er bortkastet å gjennomføre forvaltningsrevisjon, det vil derfor kunne være aktuelt å heller velge et annet prosjekt.

Vi har laget planen for fire år, men det er mest aktuelt å revidere planen igjen om to år.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen har vært på høring hos kommunedirektøren/rådmannen og deler av dokumentet har vært på høring hos daglig leder/styreleder i kommunens selskaper.

Arkivsak-dok. 18/00014-11
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023	24.11.2020

SAK K-63/20 KONTROLLUTVALGETS ÅRSPLAN 2021.

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget vedtar den foreslåtte årsplanen, med de endringer som framkom i møtet, som kontrollutvalgets årsplan for 2021.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2021 til orientering.

Vedlegg:

1. Kontrollutvalgets årsplan 2021.

Saksframstilling:

Sekretariatet har laget et forslag til årsplan for 2021. Den bygger på samme mal som i 2020, hvor vi da i tillegg lager en intern tiltaksplan som diskuteres/vurderes i kontrollutvalget i hvert møte. En oppdatert versjon av tiltaksplanen vil til enhver tid ligge på www.gs-iks.no, under «Dokumenter».

Når det gjelder møtehyppighet, er det lagt opp til 3 møter i vårhalvåret og 3 møter i høsthalvåret. I tillegg vil det bli en felles opplæringsdag for alle kontrollutvalgene.

Ved behov vil det kunne bli en endring i møteplanen, både i forhold til dato og antall møter. En oppdatert møteplan ligger til enhver tid på www.gs-iks.no.

Kontrollutvalget har denne høsten også behandlet Risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll. Risiko- og vesentlighetsvurderingen kan også være et godt hjelpemiddel for kontrollutvalgets øvrige tilsyn med forvaltningen, ettersom den gi et godt grunnlag for å be om opplysninger fra enheter og områder som ikke blir prioritert i forhold til forvaltningsrevisjon.

Årsplanen vil bli oversendt kommunestyret til orientering.

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

ÅRSPLAN 2021

KONTROLLUTVALGET I
KONGSVINGER KOMMUNE

Foto hentet fra kommunens Facebookside.

Vedtatt i kontrollutvalget 24.11.20
Behandlet i kommunestyret xx – sak xx

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

INNHALDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING	3
2	KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER	3
3	MØTEPLAN	3
4	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER I 2021	4
4.1	KONTROLL MED FORVALTNINGEN	4
4.2	OPPGAVER KNYTTET TIL REGNSKAPSREVISJON	5
4.3	OPPGAVER KNYTTET TIL FORVALTNINGSREVISJON	5
4.4	OPPGAVER KNYTTET TIL FORVALTNINGSREVISJON AV SELSKAPER	6
4.5	OPPGAVER KNYTTET TIL EIERSKAPSKONTROLL	6
4.6	OPPGAVER KNYTTET TIL BUDSJETTBEHANDLINGEN	6
4.7	OPPGAVER KNYTTET TIL TILSYN MED REVISJONEN	6
4.8	KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING	7
4.9	ØVRIGE OPPGAVER OG AKTIVITETER I 2021	7
	VEDLEGG – FAGLIG OVERSIKT	8
	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER	8
	KONTROLLUTVALGET OG REVISOR	9
	KONTROLLUTVALGET OG SEKRETARIAT	9

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

1 Innledning

Kommunestyret har den øverste kontrollen med den kommunale forvaltningen. Det er vedtatt ny kommunelov, lov 22. juni 2018 nr 83. Deler av den ble gjort gjeldende i 2019, mens noe gjelder fra henholdsvis 1.1.2020 og 1.1.2021. Kontrollutvalget med sitt sekretariat og revisjonen er sentrale hjelpeorganer for kommunestyret og skal utøve sitt arbeid i henhold til kommunelovens bestemmelser i **kapittel 23** og **kapittel 24**. Det er også en egen forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Kontrollutvalgets oppgaver knytter seg både til kontroll med den kommunale forvaltningen og til et påseansvar med revisjonens arbeid. Kommunale foretak omfattes også av kontrollen.

Kontrollutvalgsforskriften har bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. I tillegg er kontrollutvalget gitt oppgaver i forbindelse med valg av revisor, ansettelse, suspensjon og oppsigelse av revisor og budsjett for hele kontroll- og revisjonsarbeidet i kommunen. Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har et eget kompetent sekretariat. Eksempler på hvordan kontrollutvalget kan utføre sine oppgaver er gjengitt i **vedlegget** (listen er ikke uttømmende).

I kontrollutvalgets årsplan har vi omtalt noen av oppgavene som er planlagt gjennomført i 2021. Kontrollutvalget har i tillegg en egen tiltaksplan med mer spesifisering av planlagte tiltak og oppgaver. Denne blir oppdatert fortløpende.

Alle sentrale dokumenter er å finne på <http://www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/kongsvinger-kommune/>.

Fra 1.1.2021 blir Glåmdal sekretariat IKS og sekretariatet for kontrollutvalgene i Sør-Østerdal slått sammen til ett felles selskap, Konsek Øst IKS.

2 Kontrollutvalget i Kongsvinger

Kontrollutvalget i Kongsvinger består av 5 medlemmer. Følgende medlemmer og varamedlemmer er valgt for perioden 2019-2023:

Medlem	Varamedlem
Alf Tore Pedersen (AP) - leder May Britt Sletten (PP) Reidun Thøger Andresen (AP)	1. Turid Dybendal (AP) 2. Jørn Uthus (PP) 3. Tormod Asle Jarsve (R)
Øystein Østgaard (H) - nestleder Tom Strandberg (FRP)	1. Stig Holm (H) 2. Kristin Haugen (V) 3. Berit Sternberg (SP) 4. Roger Sandberg (FRP)

Kontrollutvalgets reglement, sist endret i kommunestyret 13.10.16, ligger under «Sentrale dokumenter» på web-siden som vist ovenfor. Kontrollutvalget har revidert sitt reglement i februar 2020. Reglementet skal vedtas av kommunestyret, men det er foreløpig ikke gjort.

3 Møteplan

Kontrollutvalgets møter skal holdes for åpne dører på lik linje som andre kommunale utvalg. Kontrollutvalgets møter avholdes på dagtid.

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Kontrollutvalget har vedtatt en møteplan for 2021. Det er lagt opp til 6 møter i 2021. I tillegg vil det trolig bli én opplæringsdag for kontrollutvalgene (felles i regionen) i juni. Ved behov kan kontrollutvalget gjøre endringer i planen. En oppdatert møteplan ligger til enhver tid tilgjengelig på sekretariatets web-side.

Det legges opp til følgende møtedager i 2021:

Jan.	Febr.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
	16.	23.		4.				7.	26.	30.	

4 Kontrollutvalgets oppgaver i 2021

4.1 Kontroll med forvaltningen

Den generelle kontrollen med forvaltningen gjennomføres med følgende tiltak:

- Samtaler med ordføreren og rådmannen, vanligvis i hvert møte.
- Informasjon fra enhetene, dette bestemmes fortløpende.

Faste rapporteringer til kontrollutvalget fra rådmannen:

- Økonomirapportering.
- Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging.
- Rapportering om rådmannens oppfølging av kommunestyresaker (årlig eller halvårlig)
- Rapportering av sykefravær, anmeldelser, varslinger og eventuelle mottatte tilsynssaker.

Kontrollutvalget har fordelt oppmerksomheten på de ulike områdene slik:

- Saker fra formannskapet – Alf-Tore Pedersen
- Saker fra oppvekst og læring – May Britt Sletten
- Saker miljø og samfunnsutvikling – Tom Strandberg
- Saker fra helse og mestring – Reidun Thøger Andresen
- Saker planutvalget – Øystein Østgaard

Kontrollutvalget tar en gjensidig orientering i hvert møte.

Kontrollutvalget skal ha kontroll med hele den kommunale forvaltningen, både administrativt og politisk, men kontrollutvalget skal ikke kontrollere kommunestyret, jf. kommuneloven § 23-2:

«Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen eller fylkeskommunen.»

Ettersom kontrollutvalget har «fordelt» de ulike områdene i kommunen mellom seg, kan vedkommende som har det enkelte området delta i de respektive utvalgene, også når det gjelder lukkede møter. Betingelsen er at saken er relevant for kontrollutvalget. Kommunestyret selv kan imidlertid bestemme at kontrollutvalget ikke har rett til å være til stede i lukket møte i kommunestyret, jf. bestemmelsens fjerde ledd, 2. setning.

Kontrollutvalget vil i løpet av året be om informasjon fra ulike enheter. Hvilken informasjon som kontrollutvalget ber om, vil gå fram av kontrollutvalgets tiltaksplan.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen som utarbeides som grunnlag for forvaltningsrevisjon, vil også være et godt hjelpemiddel for kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen.

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Kontrollutvalget vil også vurdere å legge noen av møtene sine til de ulike virksomhetene i kommunen, eksempelvis i forbindelse med ulike orienteringer fra enhetene.

4.2 Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon

Ved behandlingen av kommunens og eventuelt foretakets regnskap for 2020, vil kontrollutvalget avgi en uttalelse, som stiles til kommunestyret. Formannskapet (og styret for foretakets regnskap) får kopi av uttalelsen, slik at den er med innstillingen til kommunestyret. Slik vi tolker forskrift om kontrollutvalg og revisjon (forskriften) § 3, annet ledd og kommuneloven § 14-6, er det formannskapet og ikke styret, som innstiller til kommunestyret også ved behandlingen av foretakets årsregnskap.

Alle nummererte brev eller andre typer revisjonsmerknader, som revisjonen ønsker at kontrollutvalget skal følge opp, behandles fortløpende. Nummererte brev som ikke blir godt nok fulgt opp, sendes kommunestyret til videre behandling. Revisjonens årsavslutningsbrev følges opp av revisjonen, med orientering til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget behandler en interimrapportering i det første møtet i 2021.

4.3 Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Planene skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering av kommunen og kommunens selskaper, jf. kommuneloven § 23-3. Hensikten med en slik vurdering er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget utarbeidet i 2020 en plan for forvaltningsrevisjon i kommunen og kommunens selskaper for perioden 2021-2024.

Risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2021-2024 ble behandlet i kontrollutvalgets møte 24. november 2020 og kontrollutvalget foreslo følgende prosjekter for 2021-2022:

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Prioritet

Planen ble vedtatt av kommunestyret XX.XX.

Det ble vedtatt oppstart av forvaltningsrevisjon knyttet til **Tjenester til funksjonshemmede** i KU-møte 13. oktober 2020. Endelig rapport skal ferdigstilles i april 2021.

Forvaltningsrevisjon **Spesialundervisning** vil gis en ytterligere oppfølging i første møtet etter sommerferien i 2021.

Det blir en oppfølging av forvaltningsrevisjon **Oppvekst – Rådgivning i ungdomsskolen** – rapporten ble behandlet av KU i møte 24. november 2020. Det blir også en oppfølging av forvaltningsrevisjon **Saksbehandling Teknisk og Landbruk** – rapporten ble behandlet av KU i møte 24. november 2020.

Kontrollutvalget vurderer ytterligere bestillinger i 2021, alt etter hvor mye ressurser som er tilgjengelig.

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

4.4 Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon av selskaper

Risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for forvaltningsrevisjon av selskaper for perioden 2021-2024 ble behandlet i kontrollutvalgets møte 24. november 2020 og kontrollutvalget foreslo følgende prosjekter for 2021-2022:

Selskap	Kontroller	Kommentarer

Planen ble vedtatt av kommunestyret XX.XX.

Alle gjennomførte forvaltningsrevisjoner med selskaper følges opp i ettertid. Det ble bestilt forvaltningsrevisjon i **GIR IKS** og saken ble behandlet i kontrollutvalget i møte 16. juni og i kommunestyret 10. september 2020. Kontrollutvalget vil be om en tilbakemelding fra GIR IKS og eierkommunene om hvordan revisjonens anbefalinger her er fulgt opp innen utgangen av mars 2021.

4.5 Oppgaver knyttet til eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres og planen skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap, jf. kommuneloven § 23-4.

Kontrollutvalget har i 2020 utarbeidet en plan for eierskapskontroll for perioden 2021-2024 som ble behandlet i kontrollutvalgsmøte 24.11.20.

4.6 Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet for 2021 i møtet 13. oktober 2020. I forslaget ligger rammen for kontrollutvalgets virksomhet, revisjonens virksomhet og sekretariatets virksomhet. Budsjettet vedtas av kommunestyret. Kontrollutvalgets forslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret. Kontrollutvalget følger opp at dette skjer, jf. reglement for kontrollutvalget § 4.

4.7 Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen

Følgende tiltak er planlagt:

- Revisjonen rapporterer om sin virksomhet gjennom revisjonens ulike planverk, gjennom oppdragsavtaler og engasjementsbrev og for øvrig ved behov.
- Oppdragsansvarlig revisor både for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon legger fram sine uavhengighetserklæringer i 2021.
- Høsten 2021 orienterer revisjonen om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2021. Revisjonens plan for Kongsvinger kommune er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget.
- Vurdering av kontrollutvalgets påseansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon for 2020, jf. NKRFs¹ veiledere² legges fram i det første møtet i 2021.
- Øvrige tiltak går fram av kontrollutvalgets tiltaksplan.

¹ NKRF (Norges kommunerevisorforbund <https://www.nkrf.no/>

² <http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder - KUs paseansvar regnrev.pdf> og http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder - KUs paseansvar forv_rev.pdf

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

4.8 Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalgets årsrapport for 2020 behandles i det første møtet i 2021, og oversendes deretter kommunestyret til orientering. Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret om resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon i årsrapporten. Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.

Rapporter etter gjennomført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller, eventuelle andre bestillinger og eventuell oppfølging av nummererte brev sendes fortløpende til kommunestyret.

Kontrollutvalgets årsplan for 2022 behandles i siste møte i 2021 og sendes deretter kommunestyret til orientering.

4.9 Øvrige oppgaver og aktiviteter i 2021

- Kontrollutvalgets oppgaver er mange og store og ser behov for en jevnlig oppdatering av sine kunnskaper. Dette er vist gjennom kontrollutvalgets forslag til budsjett som inneholder en post til kursvirksomhet.
- Konsek Øst IKS har planlagt 1dag med opplæring for kontrollutvalgene i 2021, trolig i juni 2021. Revisjon Øst IKS vi kanskje bistå i opplæringen.
- Kontrollutvalget ønsker å sende flest mulig av sine medlemmer på NKRFs kontrollutvalgskonferanse, foreløpig utsatt til 21. og 22. april 2021. Dette er en stor konferanse med deltakere fra hele landet. I de siste årene har antall deltakere ligget på mellom 600 og 800 deltakere.
- Det er også ønskelig med jevnlige møter mellom kontrollutvalgslederne i distriktet. Dette vurderes etter hvert.
- Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles. Utvalgets leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne, jf. kommuneloven § 23-2, 2. ledd.
- Kontrollutvalget og sekretariatet vil fortsette arbeidet med å informere om kontroll og revisjon, bl.a. gjennom sekretariatets hjemmeside og ved å oppfordre kommunen til å orientere om kontrollutvalgets virksomhet på kommunens hjemmeside.
- I den grad kontrollutvalget ønsker det, vil sekretariatet delta i kommunestyret når viktige saker fra kontrollutvalget blir behandlet.

Kongsvinger, 24.11.20
 Alf Tore Pedersen (sign.)
 leder av kontrollutvalget

Anne Haug
 sekretariatsleder

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

VEDLEGG – FAGLIG OVERSIKT

Kontrollutvalgets oppgaver

Kontroll med forvaltningen

Kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen kan bl.a. utøves gjennom:

- revisjonens arbeid,
- risiko- og vesentlighetsvurdering,
- tilsendte saksdokumenter og protokoller fra kommunestyret og andre politiske utvalg,
- samtalen med ordføreren og rådmannen
- rådmannens rapportering av oppfølging av vedtak,
- innkalling av enhets- eller virksomhetsledere til utvalgets møter, hvor det redegjøres og svares på spørsmål om forvaltning og drift av vedkommende enhet/virksomhet/tjeneste,
- besøk i kommunens forskjellige virksomheter, enheter,
- utvalgets egne observasjoner,
- rapporter fra andre tilsynsorganer,
- saker hvor kommunen har vært omtalt i media

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget har en plikt til å påse at regnskapsrevisjonen skjer på en betryggende måte. Dette påseansvaret er omhandlet i årsplanens pkt. 4.7.

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapene

I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon (forskriften) § 3, skal kontrollutvalget på bakgrunn av revisjonsberetningen, avgi uttalelse om årsregnskapene (kommunen og foretak). Uttalelsen skal avgis til kommunestyret, med kopi til formannskapet før dette behandler regnskapet.

Oppfølging av merknader

Kontrollutvalget har et ansvar for oppfølging av revisjonens merknader. Dette er merknader som er gitt i nummererte brev, jf. forskriften § 3.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget skal på grunnlag av revisjonens rapporter og annen informasjon føre kontroll med at forvaltningen er i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak. Kontrollutvalget skal videre i samarbeid med revisjonen foreta en systematisk vurdering av bruk og forvaltning av de kommunale midler med utgangspunkt i oppgaver, ressursbruk og oppnådde resultater.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valg perioden utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon, basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering. Kommunens selskaper skal også inngå i denne planen, jf. kommuneloven § 23-3. Planen skal vedtas av kommunestyret.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal minst én gang i valg perioden utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres, basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, jf. kommuneloven §23-4. Planen skal vedtas av kommunestyret.

Budsjettbehandlingen

Etter forskriften § 2, skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet i kommunen. Dette forslaget bør foreligge tidnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter. Kommunedirektøren har ikke adgang til å gjøre endringer i dette forslaget, jf. kommentarene til forskriften § 2.

Kontrollutvalgets påseansvar med revisjonen

Kontrollutvalget skal holde seg løpende underrettet om revisjonens virksomhet og ha påseansvar med at revisjonsarbeidet er a jour og foregår i samsvar med gjeldende forskrift og andre bestemmelser.

Dette kan utøves på følgende måte:

- Gjennom behandling av revisjonens planverk.
- Gjennom forvaltningsrevisjonsprosjekter som forelegges til behandling eller til orientering.

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

- Gjennom behandling av rapporter vedrørende misligheter/uregelmessigheter.
- Gjennom rapporter vedrørende regnskapsrevisjon eller vurderinger av den interne kontrollen.
- Gjennom revisjonens orienteringer som blir gitt til kontrollutvalget.
- Gjennom resultatet av gjennomført ekstern kvalitetskontroll av revisjonsenheten.
- Ved løpende spørsmålsstilling fra kontrollutvalget.

NKRF har utarbeidet veileder for hhv. påseansvar med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon som benyttes i vurderingen.

Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret når det er viktig at dette blir holdt orientert og gitt mulighet til å drøfte eventuelle tiltak. Kontrollutvalget rapporterer direkte til kommunestyret.

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av disse, jf. forskriften § 4. Kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller skal også rapporteres til kommunestyret iht. forskriften § 5.

Rapporter etter forvaltningsrevisjonsrapporter, eierskapskontroller og eventuelt andre rapporter/undersøkelser sendes fortløpende til kommunestyret.

Kontrollutvalget avgir årlig årsplan og årsrapport til kommunestyret.

Kontrollutvalget og revisor

Dette punktet inneholder øvrige forhold til revisor som ikke er knyttet mot noen av punktene ovenfor.

- Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (ev. regnskapsrevisjon) etter bestiller/utførermodellen.
- Kontrollutvalget har innsyn i revisjonens saksdokumenter iht. offentlighetslovens bestemmelser, så langt det er nødvendig for kontrollutvalgets arbeid.
- Revisjonen skal orientere kontrollutvalget om gjennomført ekstern kvalitetskontroll fra NKRF.

Kontrollutvalget og sekretariat

I henhold til kommuneloven § 23-7, skal kontrollutvalget ha et eget sekretariat til å bistå seg i sitt arbeid. Det er kommunestyret som skal «sørge for sekretærbistand som tilfredsstiller kontrollutvalgets behov». I lovens forarbeider, jf. Ot.prp. 46 L (side 406) sies det:

«Det følger av bestemmelsen at sekretariatet skal ha kapasitet og kompetanse som oppfyller kontrollutvalgets behov for utrednings- og saksforberedelseskapasitet.»

Konsek Øst IKS (fra 1.1.2021) er et interkommunalt selskap som skal ivareta sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalgene i Eidskog, Elverum, Engerdal, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Stor-Elvdal, Sør-Odal, Trysil, Våler, Åmot og Åsnes kommuner. Sekretariatet vil ha tre ansatte.

Arkivsak-dok. 18/00040-139
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023	24.11.2020

SAK K-64/20 SAMTALE MED RÅDMANNEN.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar samtalen med rådmannen til orientering.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget innkaller rådmann Lars Andreas Uglem til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Kongsvinger kommune. Kontrollutvalget ber om at rådmannen orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

Det er visse faste punkter som gjennomgås i samtalen med rådmannen.

- *Kontrollutvalget vil i hvert møte ha en rapportering fra rådmannen om den økonomiske situasjonen i kommunen, inkludert viktige forhold i investeringsregnskapet.*
- *Eventuelle anmeldelser og varslinger siden forrige møte.*
- *Registrerte åpnede tilsynssaker (ikke ordinære varslede tilsyn) siden forrige møte (enhet, sak/tema (ikke navn)).*
- *Oppfølging av KS-saker.*
- *Sykefraværet i kommunen.*

Arkivsak-dok. 19/00045-4
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023	17.03.2020

SAK K-65/20 RAPPORT FORVALTNINGSREVISJON SAKSBEHANDLING TEKNISK.

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget tar rapporten om forvaltningsrevisjon Saksbehandling teknisk til orientering.
2. Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - a. Kommunestyret tar rapporten om forvaltningsrevisjon i Saksbehandling teknisk til orientering.
 - b. Kontrollutvalget ber om en tilbakemelding om hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen 1.5.21.

Vedlegg:

1. Rapport- Forvaltningsrevisjon – Saksbehandling teknisk.

Saksframstilling:

I tråd med plan for forvaltningsrevisjon for Kongsvinger kommune for 2019-2020, bestilte kontrollutvalget i møtet 14.5.19 en forvaltningsrevisjon knyttet til Saksbehandling teknisk med følgende problemstillinger:

- 1) **I hvilken grad sikrer Kongsvinger kommune forsvarlig saksbehandling av søknader knyttet mot tekniske tjenester?**
- 2) **Har Kongsvinger kommune et tilfredsstillende system for behandling av dispensasjonssaker?**

Nå foreligger rapporten, se vedlegg 1. Med bakgrunn i de vurderinger som er foretatt i relasjon til hver problemstilling, er revisors samlede konklusjon at Kongsvinger kommune har etterlevd de fastsatte revisjonskriteriene på en i hovedsak tilfredsstillende måte.

Revisor fremmer følgende samlede anbefalinger:

- Etter revisors vurdering bør fullmakter skriftliggjøres, jf. revisjonskriterium nr. 1 som legger til grunn at det bør fremgå tydelig hva som er den enkelte saksbehandlers myndighet.
- Revisor vil anbefale at kommunens to landmålere gjennomfører en håndfullstikkprøvekontroller av hverandres saker hvert år. Dette for å sikre noe større grad av internkontroll i saksbehandlingen, jf. revisjonskriterium nr. 3.
- Revisor vil anbefale at kommunen vurderer å styrke byggesaksområdet og tilsynsaktiviteten, herunder graden av inspeksjonstilsyn på byggeplass, jf. revisjonskriterium nr. 5 og 6. Kommunen skal, i henhold til byggesaksforskriften, utarbeide en tilsynsstrategi og en årsrapport for tilsynsvirksomheten.

NKRF har utarbeidet anbefalinger i forhold til kontrollutvalgets påseansvar for **forvaltningsrevisjon** og anbefaling nr. 10 sier følgende om framlegging av rapport:

Revisor bør presentere det ferdige prosjektet for kontrollutvalget og svare på spørsmål i et møte.

Kontrollutvalget må kontrollere at rapporten er i henhold til bestillingen, og at alle problemstillingene er besvart. Men rapportens utforming, herunder dens innhold, vurderinger og konklusjoner faller inn under revisors selvstendige, faglige ansvar. Kontrollutvalget kan ikke selv endre en forvaltningsrevisjonsrapport. Dersom kontrollutvalget mener at revisors rapport ikke er god nok eller ikke svarer på bestillingen, bør dette avklares gjennom en dialog med revisor.

Ut fra sekretariatets bedømming gir rapporten svar på de problemstillingene som er gitt, og rapporten er i henhold til bestillingen. Forvaltningsrevisjonen er gjennomført iht. RSK 001, Standard for forvaltningsrevisjon.

Rapportutkastet har vært sendt på høring til rådmannen. Han svarer i brev av den 10.11.20 at anbefalingene enten er fulgt opp eller vil bli fulgt opp.

Forvaltningsrevisjon 2020.

Utarbeidet av Revisjon Øst IKS
etter oppdrag fra kontrollutvalget
i Kongsvinger kommune.

Systemgjennomgang av byggesaksområdet m.m. i Kongsvinger kommune -Byggesaker, delingssaker, oppmålingssaker, dispensasjonssaker-

Revisjon Øst IKS

Postboks 84, 2341 Løten

Telefon: 62 43 58 00

<https://www.revisjon-ost.no>

E-post: post@rev-ost.no

Forord

Denne rapporten er et resultat av forvaltningsrevisjonsprosjektet: *Systemgjennomgang av byggesaksområdet m.m. i Kongsvinger kommune*. Rapportutkastet har vært sendt rådmannen i Kongsvinger kommune til uttalelse, og rådmannens uttalelse fremkommer av rapporten. Rapporten, som utgjør prosjektets sluttprodukt, avleveres herved til revisjonens oppdragsgiver; kontrollutvalget i Kongsvinger kommune.

Forvaltningsrevisor Kjetil Kalager har vært utøvende revisor for prosjektet og har ført rapporten i pennen. Jo Erik Skjeggstad har vært oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor for prosjektet og har vært tillagt oppgaven med å kvalitetssikre arbeidet.

Revisjonen ønsker å takke kommunens administrasjon for god tilrettelegging og bistand i prosjektforløpet.

Revisjon Øst IKS takker kontrollutvalget i Kongsvinger kommune for oppdraget.

Løten, den 13. november 2020.

Jo Erik Skjeggstad

-Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor-

Kjetil Kalager

-Utvøvende forvaltningsrevisor-

Forsidebilder: Freedigitalphotos.net

Innholdsfortegnelse

INNHALDSFORTEGNELSE	3
SAMMENDRAG	5
1 INNLEDNING	8
1.1 BESTILLING OG HJEMMEL FOR FORVALTNINGSREVISJON	8
1.2 KOMMUNIKASJON MED RÅDMANNEN/REVIDERT ENHET	8
1.3 ORGANISERING AV OMRÅDET	8
1.4 RAPPORTENS VIDERE STRUKTURELLE OPPBYGGING	9
2 FORMÅL OG PROBLEMSTILLINGER.....	10
2.1 FORMÅL	10
2.2 PROBLEMSTILLINGER	10
3 REVISJONSKRITERIER	11
3.1 VALG AV REVISJONSKRITERIER	11
4 METODE FOR REVISJONEN	12
4.1 OM METODEVALGET	12
4.2 UTVALG	12
5 INNHENTENDE DATA OG ANALYSE.....	14
5.1 PROBLEMSTILLING I: VEDR. FORSVARLIG SAKSBEHANDLING	14
5.1.1 <i>Innhentede data</i>	15
5.1.2 <i>Revisors vurdering</i>	19
5.2 PROBLEMSTILLING II: VEDR. DISPENSASJONSSAKER.....	22
5.2.1 <i>Innhentede data</i>	22
5.2.2 <i>Revisors vurdering</i>	24
5.3 REVISORS KONKLUSJON OG SAMLEDE ANBEFALINGER	25
6 RÅDMANNENS UTTAELSE TIL RAPPORTEN	27
7 KILDER	29
8 VEDLEGG A: SAMMENFATNING AV PROBLEMSTILLINGER, REVISJONSKRITERIER OG METODE	I
9 VEDLEGG B: UTLEDEDE REVISJONSKRITERIER	II
9.1 REVISJONSKRITERIENE OG PROBLEMSTILLINGENE	II
9.1.1 <i>Problemstilling I: Vedr. forsvarlig saksbehandling</i>	ii
9.1.2 <i>Problemstilling II: Vedr. dispensasjonssaker</i>	v

10	VEDLEGG C: RELIABILITET OG VALIDITET	IX
10.1	RELIABILITET OG VALIDITET	IX
10.1.1	<i>Reliabilitet</i>	<i>ix</i>
10.1.2	<i>Validitet.....</i>	<i>x</i>
11	VEDLEGG D: INTERVJUGUIDE	XII

Sammendrag

Kontrollutvalget i Kongsvinger kommune fattet i møte den 14. mai 2019 vedtak om at det, med bakgrunn i utarbeidet prosjektplan, skulle gjennomføres et forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot teknisk saksbehandling, nærmere bestemt byggesaker, delingssaker, oppmålingssaker og dispensasjonssaker. Dette inngår som et tema i kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon (2017-2020).

Problemstillinger og metode

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke i hvilken grad Kongsvinger kommune sikrer forsvarlig saksbehandling av bygge-, delings- og oppmålingssaker, samt om kommunen innehar et tilfredsstillende system for behandling av dispensasjonssaker. Følgende problemstillinger er satt opp for prosjektet:

- I. I hvilken grad sikrer Kongsvinger kommune forsvarlig saksbehandling av bygge-, delings- og oppmålingssaker?
- II. Har Kongsvinger kommune et tilfredsstillende system for behandling av dispensasjonssaker?

I undersøkelsen er det intervjuet syv personer, det vil si undersøkelsens totale antall respondenter. Videre har det blitt gjennomført dokumentanalyse av utvalgte byggesaker, delingssaker, oppmålingssaker og dispensasjonssaker.

Forvaltningsrevisjonens innhentede data er vurdert opp mot utledede revisjonskriterier, herunder kriterier fra blant annet følgende kilder:

- *Plan- og bygningsloven* (2008).
- *Forvaltningsloven* (1967).
- *Kommuneloven* (2018).

Hovedkonklusjon og anbefalinger

Med bakgrunn i de vurderinger som er foretatt i relasjon til hver problemstilling, er revisors samlede konklusjon at Kongsvinger kommune har etterlevd de fastsatte revisjonskriteriene på en i hovedsak tilfredsstillende måte. Revisor fremmer følgende samlede anbefalinger:

- Revisor registrerer at saksbehandlingen synes å bli utført i samsvar med delegert myndighet. Videre delegeringen fra kommunalsjef for miljø og samfunn m.v. til underliggende organisasjon er ikke systematisk skriftliggjort, noe det administrative delegeringsreglementet forutsetter. Flere respondenter tilkjenner på sin side at det foreligger en felles forståelse av hva som er den enkeltes fullmakter, og at dette følger naturlig ut ifra hvilken stilling den enkelte innehar.

Etter revisors vurdering bør fullmakter skriftliggjøres, jf. revisjonskriterium nr. 1 som legger til grunn at det bør fremgå tydelig hva som er den enkelte saksbehandlers myndighet.

- I enhet for areal- og byutvikling godkjenner enhetsleder alle enkeltvedtak, herunder enkeltvedtak i bygge- og delingssaker. Enhetsleder gjennomgår et sjekkskjema som bakgrunn for godkjenningen og vedtaket undertegnes elektronisk av både enhetsleder og saksbehandler. Dette opplyses å være et tiltak som bidrar til å sikre kvalitet, kontroll, likebehandling og samordning. Når det gjelder enhet for næring og miljø, er hver av kommunens to landmålere gitt fullmakt til å egenhendig avgjøre oppmålingssaker. Landmålerne gjennomfører ikke noen formell sidemannskontroll av hverandres saker, men erfaringsutvekslingen og det daglige samarbeidet mellom landmålerne beskrives som godt og tillitsfullt.

Revisor vil anbefale at kommunens to landmålere gjennomfører en håndfull stikkprøvekontroller av hverandres saker hvert år. Dette for å sikre noe større grad av internkontroll i saksbehandlingen, jf. revisjonskriterium nr. 3.

- I undersøkelsen går det frem at Kongsvinger kommune ikke har utarbeidet en tilsynsstrategi for byggesakstilsynet, herunder årsrapporter for tilsynsvirksomheten. Flere respondenter gir uttrykk for at det bør foretas en styrking av kommunens byggesakstilsyn, blant annet som et forebyggende tiltak. Dagens arbeidspress for kommunens tre byggesaksbehandlere (2,7 årsverk) beskrives som høyt, og dette påvirker blant annet tilsynsaktiviteten og saksbehandlingstiden. Det fremkommer at kommunen ikke gjennomfører inspeksjonstilsyn på byggeplass, med mindre det innkommer tips knyttet til mulig ulovlighetsoppfølging.

Revisor vil anbefale at kommunen vurderer å styrke byggesaksområdet og tilsynsaktiviteten, herunder graden av inspeksjonstilsyn på byggeplass, jf.

Systemgjennomgang av byggesaksområdet m.m. i Kongsvinger kommune

revisjonskriterium nr. 5 og 6. Kommunen skal, i henhold til byggesaksforskriften, utarbeide en tilsynsstrategi og en årsrapport for tilsynsvirksomheten.

1 Innledning

1.1 Bestilling og hjemmel for forvaltningsrevisjon

I henhold til kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav c, skal kontrollutvalget påse at kommunens virksomhet blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalg i Kongsvinger kommune fattet i møte den 14. mai 2019, jf. sak 37/19, vedtak om at det, med bakgrunn i utarbeidet prosjektplan, skulle gjennomføres et forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot teknisk saksbehandling, nærmere bestemt byggesaker, delingssaker, oppmålingssaker og dispensasjonssaker. Dette inngår som et tema i kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon (2017-2020).

1.2 Kommunikasjon med rådmannen/revidert enhet

Den 4. oktober 2019 sendte revisor oppstartsbrev til rådmannen hvor det ble informert om igangsettelsen av inneværende forvaltningsrevisjon m.v. Revisor mottok svarbrev med oppnevning av kommunens kontaktpersoner den 7. oktober 2019. Det ble avholdt et oppstartsmøte med kommunen den 26. februar 2020.

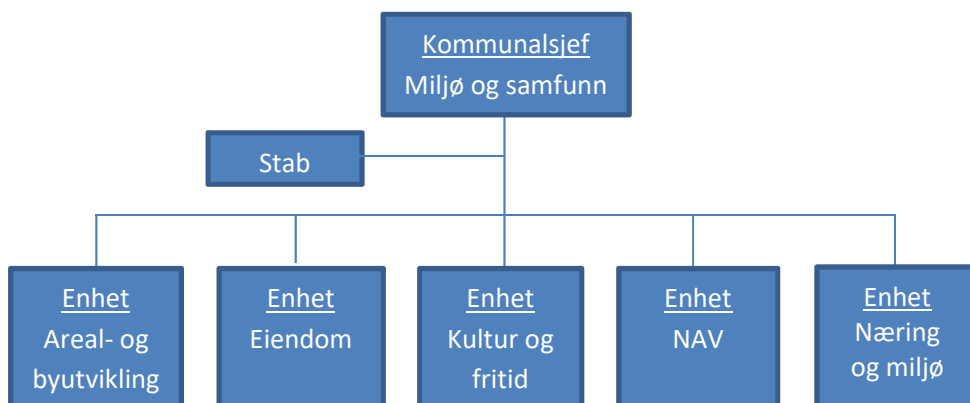
Utkastet til forvaltningsrevisjonens revisjonskriterier ble sendt rådmannen til uttalelse den 19. mai 2020. Den 3. juni 2020 mottok revisor tilbakemelding om revisjonskriteriene fra kommunen. Det ble opplyst at kommunen anså kriteriene som relevante for forvaltningsrevisjonen.

Forvaltningsrevisjonsrapporten ble sendt rådmannen til uttalelse den 23. oktober 2020. Den 10. november 2020 mottok revisor rådmannens uttalelse som er inntatt i rapportens kapittel 6.

1.3 Organisering av området

I Kongsvinger kommune behandles bygge- og delings- og dispensasjonssaker av enhet for areal- og byutvikling, mens oppmålingssaker ivaretas av enhet for næring og miljø. De to enhetene ledes av hver sin enhetsleder og inngår i kommunalområdet for miljø og samfunn.

Kommunalområdet ledes av en kommunalsjef og er organisert på følgende måte:

1.4 Rapportens videre strukturelle oppbygging

I kapittel 2 gis det en beskrivelse av prosjektets formål og av prosjektets problemstillinger.

Prosjektets kilder til revisjonskriterier presenteres i kapittel 3.

Kapittel 4 utgjør rapportens metodekapittel. Her presenteres undersøkelsens metodiske fremgangsmåte.

Data innhentet i forbindelse med undersøkelsen presenteres i kapittel 5 og analyseres med henblikk på revisjonskriteriene. Her fremkommer revisors vurderinger, anbefalinger og samlede konklusjon knyttet til analysen

Rådmannens uttalelse til rapporten fremkommer av kapittel 6.

2 Formål og problemstillinger

Prosjektets formål og problemstillinger er basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger som er trukket opp i overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon (2017-2020).

2.1 Formål

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke i hvilken grad Kongsvinger kommune sikrer forsvarlig saksbehandling av bygge-, delings- og oppmålingssaker, samt om kommunen innehar et tilfredsstillende system for behandling av dispensasjonssaker.

2.2 Problemstillinger

Følgende problemstillinger er satt opp for forvaltningsrevisjonsprosjektet:

- I. I hvilken grad sikrer Kongsvinger kommune forsvarlig saksbehandling av bygge-, delings- og oppmålingssaker?
- II. Har Kongsvinger kommune et tilfredsstillende system for behandling av dispensasjonssaker?

3 Revisjonskriterier

3.1 Valg av revisjonskriterier

Revisjonskriterier skal begrunnes i/utledes av autoritative kilder innenfor det reviderte området. Autoritative kilder kan være lover, forskrifter, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak/mål/føringer, administrative retningslinjer/mål/føringer, statlige føringer/veiledere, andre myndigheters praksis, teori og reelle hensyn som vurderinger av hva som er rimelig/formålstjenlig/effektivt¹.

Revisjonskriteriene velges ut med bakgrunn i problemstillingene og danner grunnlaget for hva de innhentede data vurderes opp mot. I og med at revisjonskriteriene er uttrykk for en norm eller et ideal for hvorledes tilstanden bør være på området, er kriteriene også med på å danne utgangspunktet for revisors anbefalinger.

I dette prosjektet benyttes revisjonskriterier fra følgende kilder:

- *Plan- og bygningsloven (2008).*
- *Forvaltningsloven (1967) og forvaltningsrett.*
- *Kommuneloven (2018).*
- *Kommuneloven (1992).*
- *Fylkesmannen i Hedmark (2010): Dispensasjon – plan- og bygningsloven. Revidert rundskriv av februar 2010 til kommunene i Hedmark.*
- *Odelstingsproposisjon nr. 32 (2007-2008): Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (plandelen).*
- *Byggesaksforskriften (2010).*
- *Matrikkelforskriften (2009).*
- *COSO (2005): Helhetlig risikostyring - et integrert rammeverk.*
- *Kommunesektorens organisasjon (2013): Rådmannens internkontroll.*

For nærmere utledning av revisjonskriterier vises det til vedlegg B.

¹ Norges Kommunerevisorforbund: 2011 - RSK 001: Standard for forvaltningsrevisjon.

4 Metode for revisjonen

4.1 Om metodevalget

Det er hva problemstillingen ønsker å undersøke som bør avgjøre metodevalget (Holme og Solvang: 1996). Etter en samlet vurdering har det blitt gjennomført kvalitative intervjuer med ansatte i enhet for areal- og byutvikling samt enhet for næring og miljø. Videre har det blitt gjennomført dokumentanalyse av utvalgte byggesaker, delingssaker, oppmålingssaker og dispensasjonssaker.

Metodevalget begrunnes ut ifra problemstillingens karakter. På denne måten kan det, i form av kvalitative intervjuer, bringes til veie dybde og detaljrikdom vedrørende forsvarlig saksbehandling m.v. Dokumentanalysen kan, på sin side, supplere intervjudataene ved å fremskaffe et mer skriftlig underlag for deler av undersøkelsen. Det er således tale om en kombinasjon av ulike metoder, det vil si metodetriangulering.

4.2 Utvalg

I undersøkelsen er det intervjuet syv personer, det vil si undersøkelsens totale antall respondenter. På ledernivå er enhetsleder for areal- og byutvikling og enhetsleder for næring og miljø intervjuet. På saksbehandlernivå er det intervjuet to byggesaksbehandlere, to landmålere og en arealplanlegger.

Det er et bevisst valg å intervju representanter ifra både ledernivå og ifra saksbehandlernivå. Utgangspunktet er at disse personene innehar ulike posisjoner og roller. I rolleteorien forklares atferd som en konsekvens av forventninger. Rolleteorien bygger på begrepet posisjon i organisasjonen (hierarkiet) (Andersen, J. A.: 1995). Til den som innehar en bestemt posisjon finnes det forventninger ifra andre, for eksempel ifra kollegaer, samarbeidspartnere og offentligheten, om hvorledes vedkommende skal skjøtte sitt arbeid. Den som innehar posisjonen har dessuten sine egne forventninger til hvorledes han eller hun bør fylle sin rolle og løse oppgavene. Informasjonen som det enkelte intervjuobjekt gir vil svært ofte være påvirket av posisjonen og dermed også rollen som det enkelte intervjuobjekt innehar.

Systemgjennomgang av byggesaksområdet m.m. i Kongsvinger kommune

I relasjon til problemområdet er det, for år 2020, foretatt dokumentanalyse av 10 bygge-/delingssaker, fem oppmålingssaker og fem dispensasjonssaker. Hensikten har, som nevnt, vært å supplere intervjudataene med et mer skriftlig underlag.

For angivelse av undersøkelsens reliabilitet og validitet vises det til vedlegg C.

5 Innhentende data og analyse

I dette kapittelet fremkommer undersøkelsens innhentede data, som igjen analyseres med henblikk på revisjonskriteriene og angis i form av revisors vurderinger og anbefalinger. Deretter angis revisors samlede konklusjon for det gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjektet.

5.1 problemstilling I: Vedr. forsvarlig saksbehandling

Problemstilling I, jf. punkt 2.2, fokuserer på i hvilken grad Kongsvinger kommune sikrer forsvarlig saksbehandling av bygge-, delings- og oppmålingssaker. Av punkt 9.1.1 i vedlegg B går det frem at revisor legger til grunn følgende oppsummerte revisjonskriterier for problemstilling I:

- 1) Det er tydelig fastsatt hvilken avgjørelsesmyndighet den enkelte saksbehandler har i bygge-, delings- og oppmålingssaker.
- 2) Det er etablert et tilstrekkelig sett av skriftlige rutiner som beskriver hvilke kvalitetssikringshandlinger og hvilke kontrollhandlinger som skal utføres i bestemte bygge-, delings- og oppmålingssaker. Handlingene sikrer internkontroll, kvalitet, likebehandling og samordning.
- 3) Arbeidsoppgavene er organisert og fordelt slik at internkontroll, kvalitet, likebehandling og samordning i saksbehandlingen sikres.
- 4) Forvaltningslovens regler om habilitet vil gjøre seg gjeldende. Det vil være en styrke om saksbehandler gjennomfører en kort skriftlig habilitetsvurdering i hver enkelt sak, eksempelvis i form av å besvare enkelte standardspørsmål.
- 5) Kommunen gjennomfører systematisk byggesakstilsyn av et slikt omfang at det kan avdekkes regelbrudd. Som et ledd i arbeidet er det utarbeidet en tilsynsstrategi, herunder tilhørende årsrapporter for tilsynsvirksomheten.
- 6) Kommunen etterlever lovpålagte saksbehandlingsfrister i bygge- og delings- og oppmålingssaker.
- 7) Kommunen sikrer tilstrekkelig kompetanse innen fagområdene.

5.1.1 Innhentede data

I Kongsvinger kommunes administrative delegeringsreglement (vedtatt 13.7.2018) fastsettes det hvilke fullmakter og avgjørelsesmyndighet som tilligger rådmannen og administrasjonen. Delegeringsreglementet slår fast at myndighet som er delegert til rådmannen, kan delegeres videre ned i administrasjonen. Rådmannen har blant annet delegert fullmaktene etter plan- og bygningsloven og matrikkellovgivningen til kommunalsjef for miljø og samfunn. En rekke av kommunalsjefens fullmakter er igjen videredelegert til underliggende organisasjon, herunder fullmakter til å avgjøre kurante bygge-, delings- og oppmålingssaker. Med kurante saker forstås saker som ikke anses for å være av prinsipiell karakter². Dersom en sak vurderes som prinsipiell, sendes den videre til politisk behandling. Respondenter tilkjennegir forøvrig at det forekommer et godt tillitsforhold mellom kommunens administrasjon og det politiske nivået.

I enhet for areal- og byutvikling godkjenner enhetsleder alle enkeltvedtak, herunder enkeltvedtak i bygge- og delingssaker. Enhetsleder gjennomgår et sjekkskjema som bakgrunn for godkjenningen og vedtaket undertegnes elektronisk av både enhetsleder og saksbehandler. Dette opplyses å være et tiltak som bidrar til å sikre kvalitet, kontroll, likebehandling og samordning. Enhetsleder godkjenner også alle saksutredninger som skal til politisk behandling, eksempelvis i forbindelse med reguleringsplaner eller prinsipielle byggesaker.

Når det gjelder saksbehandling i enhet for næring og miljø, er hver av kommunens to landmålere gitt fullmakt til å egenhendig avgjøre oppmålingssaker. I denne forbindelse er det selve matrikkelføringen som regnes for enkeltvedtak. Landmålerne gjennomfører ikke noen formell sidemannskontroll av hverandres saker, men erfaringsutvekslingen og det daglige samarbeidet mellom landmålerne beskrives som godt og tillitsfullt.

Dialogen mellom de ansatte i enhet for areal- og byutvikling beskrives gjennomgående som god, og hver uke avholdes det et plenumsmøte for enhetens ansatte. På disse møtene diskuterer man blant annet faglige spørsmål og enkeltvis saker man er i tvil om.

² Etter det administrative delegeringsreglementet avgjør rådmannen i prinsippet selv hva som anses å være av ikke prinsipiell karakter. Ved vurderingen skal det ved siden av sakens karakter tas hensyn til tidligere praksis og retningslinjer, og om saken haster. Andre tvilsspørsmål om fullmakter skal avgjøres i samråd med ordføreren.

Intervjurespondentene vurderer jevnt over plenumsmøtet som et nyttig forum for faglige diskusjoner, samordning, avklaringer, likebehandling, læring og utveksling av erfaringer. I tillegg blir det opplyst at det forekommer god kultur for å drøfte og diskutere saker med sidemannen i det daglige arbeidet. Det blir tilkjennegitt at det forekommer en delingskultur og et ønske om å hjelpe hverandre i enheten.

Utover ovennevnte gjennomføres det også et fag- og samordningsmøte for delingssaker hver uke. Ved delingssaker etter jordloven kan også kommunens landbruksavdeling delta. I Kongsvinger kommune arbeider forøvrig alle byggesaksbehandlere også med delingssaker.

Kommunens elektroniske fagsystem for bygge-/delingssaker og oppmålingssaker fungerer også som sjekklister for hvordan de ulike sakstypene skal behandles³. Hensikten er å sikre at sakene følger lovgivningens og kommunens krav til saksgang og prosedyre. Eksempelvis inneholder fagsystemet, avhengig av sakstype, blant annet punkter for mottakskontroll, foreløpig svar, sjekklister⁴, varsling av berørte myndigheter, intern høring i kommunen, behandling/vedtak, samt fakturagrunnlag for saksgebyr. Videre har kommunen utarbeidet en rekke skriftlige rutiner innen området, heriblant rutinebeskrivelser for byggesaker, delingssaker, grensepåvisninger og grensejusteringer. Hensikten med rutinene er å beskrive og supplere innholdet i det elektroniske fagsystemet. Det arbeides forøvrig med å samle rutinene i «Kvaliteket», det vil si kommunens elektroniske kvalitetssystem.

Dersom en bygge- eller delingssak blir helt eller delvis avslått av kommunen, opplyses det i særskilt melding om klageadgang, klagefrist, klageinstans og den nærmere fremgangsmåten ved klage. Det tilsvarende gjelder dersom det foreligger nabomerknader i saken. Når det gjelder oppmålingssaker som skal matrikkelføres, inneholder vedtaket i alle tilfeller informasjon om klageadgang m.v. Dette fremkommer også i revisors gjennomførte dokumentanalyse.

³ Acos er systemleverandør og systemet er blant annet utarbeidet i dialog med Kommunesektorens organisasjon (KS).

⁴ Eksempelvis skal sjekklisten for byggesaker gi opplysninger om at søknaden er undersøkt i forhold til plan, nabovarsel, avstand til vei, vann- og avløpsledninger, adkomst, flom, skred etc.

Videredelegeringen fra kommunalsjef for miljø og samfunn m.v. til underliggende organisasjon er ikke systematisk skriftliggjort, noe det administrative delegeringsreglementet forutsetter. Flere respondenter tilkjennegir på sin side at det foreligger en felles forståelse av hva som er den enkeltes fullmakter, og at dette følger naturlig ut ifra hvilken stilling den enkelte innehar. Spørsmål om habilitet opplyses samtidig å bli håndtert på en god måte. Det blir tilkjennegett at det er praksis for å gjennomføre strengere habilitetsvurderinger enn forvaltningslovens krav. Dersom en saksbehandler er i tvil om egen habilitet, overlates saken i regelen til en annen saksbehandler. I alle bygge-, delings- og oppmålingssaker foretas det også en skriftlig habilitetsvurdering. Dette i form av standard avkrysningsspørsmål i det elektroniske fagsystemet. Landmålerne kommenterer samtidig sin habilitet i protokollene som utferdiges i forbindelse med oppmålingsforretningene, noe som er et krav fastsatt av Statens kartverk. Revisors dokumentanalyse av fem oppmålingssaker for 2020, viser at dette kravet er etterlevd i samtlige av de kontrollerte sakene.

I undersøkelsen går det frem at Kongsvinger kommune ikke har utarbeidet en tilsynsstrategi for byggesakstilsynet, herunder årsrapporter for tilsynsvirksomheten. Flere respondenter gir uttrykk for at det bør foretas en styrking av kommunens byggesakstilsyn, blant annet som et forebyggende tiltak. Dagens arbeidspress for kommunens tre byggesaksbehandlere (2,7 årsverk) beskrives som høyt, og dette går blant annet ut over tilsynsaktiviteten. Det fremkommer at kommunen ikke gjennomfører inspeksjonstilsyn på byggeplass, med mindre det innkommer tips knyttet til mulig ulovlighetsoppføring. Kommunen gjennomfører imidlertid noe dokumenttilsyn, blant annet relatert til ferdigattester og entreprenørers faglige kvalifikasjoner.

Kompetansen, herunder fagbakgrunnen, til de ansatte innen undersøkelsesområdet beskrives jevnt over som god. De ansatte har blant annet følgende bakgrunn:

- Ingeniør / teknisk utdanning
- Arkitekt
- Landskapsarkitekt
- Jurist
- Geofaglig utdanning / landmålerfag

Selv om økonomi og løpende arbeidsoppgaver legger begrensninger, beskrives muligheten til å få delta på kortere kurs som tilfredsstillende. En rekke relevante kurs arrangeres for eksempel av Direktoratet for byggkvalitet, av Norsk Kommunalteknisk Forening, av fylkesmannen og av fylkeskommunen. Mange av de ansatte pleier å delta på den årlige plan- og bygningskonferansen i Innlandet. Byggesaksbehandlerne pleier også å delta på de årlige «byggesaksdagene» arrangert av Direktoratet for byggkvalitet. Enkelte ansatte har videre blitt gitt mulighet til å gjennomføre noen høyskoleutdanning, men dette krever normalt budsjettmessig prioritering. Det er ikke utarbeidet noen særskilt kompetanseplan i enhet for areal- og byutvikling eller enhet for næring og miljø, men aktuelle kompetansetiltak opplyses blant annet å bli drøftet med ansatte i medarbeidersamtaler.

Utover ovennevnte gjennomfører kommunene i Glåmdal faglige nettverksmøter innen byggesaksområdet og kart- og oppmålingsområdet. Det løpende faglige samarbeidet med fylkesmannen beskrives også som godt, herunder i juridiske spørsmål.

I Kongsvinger kommune er det gitt føringer om at næringssaker har generell prioritet. Ellers er det en klar hovedregel at eldste innkomne sak skal prioriteres først. Både innen byggesaksområdet og innen kart- og oppmålingsområdet rapporteres det om fristoverholdelse til KOSTRA. Når det gjelder byggesaksområdet, er rapporteringen basert på en manuell opptellingsrutine, mens det innen kart- og oppmålingsområdet rapporteres automatisk fra det elektroniske fagsystemet. Tall fra KOSTRA viser følgende fristoverholdelse i de senere år:

Byggesøknader i Kongsvinger kommune

År	Totalt antall behandlede søknader	Gjennomsnittlig behandlingstid ved 3 ukers frist (dager)	Gjennomsnittlig behandlingstid ved 12 ukers frist (dager)
2019	181	18	27
2018	161	23	26
2017	195	11	22
2016	198	17	26

Søknader knyttet til kart- og oppmålingsvirksomhet i Kongsvinger kommune

År	Rekvisisjoner mottatt av kommunen	Antall med saksbehandlingstid utover lovkrav	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)
2019	98	0	66
2018	70	0	45
2017	129	0	65
2016	112	0	40

Revisors dokumentanalyse av 10 bygge-/delingssaker for 2020, viser at saksbehandlingsfristen er overholdt i fem av 10 saker. Dagens arbeidspress for kommunens tre byggesaksbehandlere (2,7 årsverk) beskrives som høyt og det opplyses at dette påvirker saksbehandlingstiden.

Når det gjelder kontrollerte oppmålingssaker for 2020, er saksbehandlingsfristen overholdt i fem av fem undersøkte saker.

5.1.2 Revisors vurdering

Revisors vurdering er at Kongsvinger kommune har etterlevd ovennevnte revisjonskriterier på en primært tilfredsstillende måte. Som begrunnelse for dette vil revisor anføre understående funn/bemerkninger:

- Revisor registrerer at saksbehandlingen synes å bli utført i samsvar med delegert myndighet. Videre delegeringen fra kommunalsjef for miljø og samfunn m.v. til underliggende organisasjon er ikke systematisk skriftliggjort, noe det administrative delegeringsreglementet forutsetter. Flere respondenter tilkjenner på sin side at det foreligger en felles forståelse av hva som er den enkeltes fullmakter, og at dette følger naturlig ut ifra hvilken stilling den enkelte innehar.

Etter revisors vurdering bør fullmakter skriftliggjøres, jf. revisjonskriterium nr. 1 som legger til grunn at det bør fremgå tydelig hva som er den enkelte saksbehandlers myndighet.

- I enhet for areal- og byutvikling godkjenner enhetsleder alle enkeltvedtak, herunder enkeltvedtak i bygge- og delingssaker. Enhetsleder gjennomgår et sjekkskjemaet som bakgrunn for godkjenningen og vedtaket undertegnes elektronisk av både

enhetsleder og saksbehandler. Dette opplyses å være et tiltak som bidrar til å sikre kvalitet, kontroll, likebehandling og samordning. Når det gjelder enhet for næring og miljø, er hver av kommunens to landmålere gitt fullmakt til å egenhendig avgjøre oppmålingssaker. Landmålerne gjennomfører ikke noen formell sidemannskontroll av hverandres saker, men erfaringsutvekslingen og det daglige samarbeidet mellom landmålerne beskrives som godt og tillitsfullt.

Revisor vil anbefale at kommunens to landmålere gjennomføre en håndfull stikkprøvekontroller av hverandres saker hvert år. Dette for å sikre noe større grad av internkontroll i saksbehandlingen, jf. revisjonskriterium nr. 3.

- Dialogen mellom de ansatte i enhet for areal- og byutvikling beskrives gjennomgående som god, og hver uke avholdes det et plenumsmøte for enhetens ansatte. På disse møtene diskuterer man blant annet faglige spørsmål og enkeltvis saker man er i tvil om. Intervjurespondentene vurderer jevnt over plenumsmøtet som et nyttig forum for faglige diskusjoner, avklaringer og læring. I tillegg blir det opplyst at det forekommer god kultur for å drøfte og diskutere saker med sidemannen i det daglige arbeidet. Det blir tilkjennegitt at det forekommer en delingskultur og et ønske om å hjelpe hverandre i enheten.

Revisors vurderer ovennevnte praksis som et viktig element for å sikre samordning, kvalitetssikring, likebehandling og kompetanseutveksling, hvilket er vektlagt som viktig i revisjonskriterium nr. 3 og 7.

- Kommunens elektroniske fagsystem for bygge-/delingssaker og oppmålingssaker fungerer også som sjekkliste for hvordan de ulike sakstypene skal behandles. Hensikten er å sikre at sakene følger lovgivningens og kommunens krav til saksgang og prosedyre. Videre har kommunen utarbeidet en rekke skriftlige rutiner innen området, heriblant rutinebeskrivelser for byggesaker, delingssaker, grensepåvisninger og grensejusteringer. Hensikten med rutinene er å beskrive og supplere innholdet i det elektroniske fagsystemet.

Revisors vurderer ovennevnte sjekklister/rutiner som et viktig element for å sikre internkontroll, kvalitetssikring, likebehandling og samordning, hvilket er vektlagt som viktig i revisjonskriterium nr. 2.

- Det blir tilkjennegitt at det er praksis for å gjennomføre strengere habilitetsvurderinger enn forvaltningslovens krav. Dersom en saksbehandler er i tvil om egen habilitet, overlates saken i regelen til en annen saksbehandler. I alle bygge-, delings- og oppmålingssaker foretas det også en skriftlig habilitetsvurdering. Dette i form av standard avkrysningsspørsmål i det elektroniske fagsystemet. Landmålerne kommenterer samtidig sin habilitet i protokollene som utferdiges i forbindelse med oppmålingsforretningene. Revisors dokumentanalyse av fem oppmålingssaker for 2020, viser at dette kravet er etterlevd i samtlige av de kontrollerte sakene.

Revisor vurderer ovennevnte praksis som god for å sikre habilitet i saksbehandlingen, jf. revisjonskriterium nr. 4.

- I undersøkelsen går det frem at Kongsvinger kommune ikke har utarbeidet en tilsynsstrategi for byggesakstilsynet, herunder årsrapporter for tilsynsvirksomheten. Flere respondenter gir uttrykk for at det bør foretas en styrking av kommunens byggesakstilsyn, blant annet som et forebyggende tiltak. Dagens arbeidspress for kommunens tre byggesaksbehandlere (2,7 årsverk) beskrives som høyt, og dette påvirker blant annet tilsynsaktiviteten og saksbehandlingstiden. Det fremkommer at kommunen ikke gjennomfører inspeksjonstilsyn på byggeplass, med mindre det innkommer tips knyttet til mulig ulovlighetsoppfølging.

Revisor vil anbefale at kommunen vurderer å styrke byggesaksområdet og tilsynsaktiviteten, herunder graden av inspeksjonstilsyn på byggeplass, jf. revisjonskriterium nr. 5 og 6. Kommunen skal, i henhold til byggesaksforskriften, utarbeide en tilsynsstrategi og en årsrapport for tilsynsvirksomheten.

- Kompetansen, herunder fagbakgrunnen, til de ansatte innen undersøkelsesområdet beskrives jevnt over som god. Selv om økonomi og løpende arbeidsoppgaver legger begrensninger, beskrives muligheten til å få delta på kortere kurs som tilfredsstillende. Enkelte ansatte har videre blitt gitt mulighet til å gjennomføre noen høyskoleutdanning, men dette krever normalt budsjettmessig prioritering.

At de ansatte besitter tilstrekkelig kompetanse og tilbys mulighet for oppdatering, vil normalt ha betydning for kvaliteten på arbeidsoppgavene som utføres. Etter revisors vurdering synes de ansatte å besitte tilstrekkelig kompetanse

innen undersøkelsesområdet, hvilket er vektlagt som viktig i revisjonskriterium nr. 7. Videre synes muligheten til å få delta på kurs m.v. å være tilfredsstillende.

5.2 Problemstilling II: Vedr. dispensasjonssaker

Problemstilling II, jf. punkt 2.2, fokuserer på om Kongsvinger kommune innehar et tilfredsstillende system for behandling av dispensasjonssaker. Av punkt 9.1.2 i vedlegg B går det frem at revisor legger til grunn følgende oppsummerte revisjonskriterier for problemstilling II⁵:

- 8) Arbeidsoppgavene er organisert og fordelt slik at internkontroll, kvalitet, likebehandling og samordning i saksbehandlingen sikres. Det er etablert et tilstrekkelig sett av skriftlige rutiner for saksbehandlingen.
- 9) Regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal få mulighet til å uttale seg før det eventuelt gis dispensasjon. Det gjøres imidlertid unntak for saker som, etter kommunens skjønn, er av bagatellmessig art.
- 10) Kommunen sikrer at vedtak i dispensasjonssaker gis en tilstrekkelig begrunnelse. I denne forbindelse foretas det en vurdering av om vilkårene for dispensasjon er til stede. Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i plan- og bygningslovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.
- 11) Innenfor plan- og byggesaksområdet vil særlig dispensasjonssaker kunne ha presedensvirkning. For å sikre likebehandling bør kommunen ha en samlet oversikt over innvilgede dispensasjoner.

5.2.1 Innhentede data

I Kongsvinger kommune behandles dispensasjonssaker av enhet for areal- og byutvikling. Det fremkommer at det er vanlig at byggesaksbehandlerne behandler enklere dispensasjonssaker, mens mer kompliserte dispensasjonssaker behandles av planmedarbeiderne. Dette vil blant annet omfatte saker som kan skape presedens.

⁵ Nummereringen fortsetter fra de oppsummerte revisjonskriteriene som er utledet i forbindelse med problemstilling I (1-7).

Når enkeltvedtak i dispensasjonssaker skal fattes, gjennomgår enhetsleder en sjekkliste som bakgrunn for godkjenningen. Både enhetsleder og saksbehandler undertegner vedtaket elektronisk. Dette opplyses å være et tiltak som bidrar til å sikre kvalitet, kontroll, likebehandling og samordning. Enhetsleder godkjenner også alle saksutredninger i dispensasjonssaker som skal til politisk behandling. Dette vil være tilfelle dersom sakene anses som prinsipielle.

I Kongsvinger kommune er det utarbeidet en skriftlig rutinebeskrivelse for behandling av dispensasjonssaker. Hensikten er å sikre at sakene følger lovgivningens og kommunens krav til saksgang og prosedyre. Rutinebeskrivelsen inneholder blant annet punkter om nabovarsling, presedensvirkning, uttalelse fra berørte myndigheter, ivaretagelse av kulturminner, biologisk mangfold og miljø, vilkår for dispensasjon, samt krav til begrunnelse av dispensasjonsvedtak. Flere respondenter tilkjenner at rutinebeskrivelsen bidrar til å ivareta kvalitet og likebehandling i dispensasjonssaker, herunder en standardisert behandling.

Når det gjelder revisors dokumentanalyse av fem dispensasjonssaker for 2020⁶, går det frem at:

- Regionale- og statlige myndigheter har fått uttale seg i de tilfeller hvor det har vært ansett som påkrevd og tjenlig.
- Det er utført vurderinger av om vilkårene for dispensasjon er til stede i sakene. I begrunnelsene er det foretatt interesseavveining og drøfting av sakenes ulike momenter.

I Kongsvinger kommune er alle gitte dispensasjoner avmerket i det tekniske webkartet. På denne måten innehar kommunen en samlet oversikt over innvilgede dispensasjoner. Det blir tilkjenngitt at når nye dispensasjonssøknader skal vurderes, blir det undersøkt om det foreligger tidligere sammenlignbare saker. Dette blant annet for å sikre likebehandling.

⁶ Sakene omhandler dispensasjoner knyttet til flere ulike forhold, blant annet byggegrense mot vassdrag, byggegrense mot høyspentlinje, vilkår for spredt bebyggelse, utnyttelse av tomt, plassering av uthus utenfor regulert byggegrense, samt mønehøyde.

5.2.2 Revisors vurdering

Revisors vurdering er at Kongsvinger kommune har oppfylt ovennevnte revisjonskriterier. Det vil si at kommunen innehar et tilfredsstillende system for behandling av dispensasjonssaker. Som begrunnelse for dette vil revisor anføre understående funn:

- Når enkeltvedtak i dispensasjonssaker skal fattes, gjennomgår enhetsleder en sjekkliste som bakgrunn for godkjenningen. Både enhetsleder og saksbehandler undertegner vedtaket elektronisk. Enhetsleder godkjenner også alle saksutredninger i dispensasjonssaker som skal til politisk behandling. Dette vil være tilfelle dersom sakene anses som prinsipielle.

Revisor vurderer ovennevnte praksis som viktig for å sikre internkontroll, kvalitet, likebehandling og samordning, jf. revisjonskriterium nr. 8.

- I Kongsvinger kommune er det utarbeidet en skriftlig rutinebeskrivelse for behandling av dispensasjonssaker. Hensikten er å sikre at sakene følger lovgivningens og kommunens krav til saksgang og prosedyre. Rutinebeskrivelsen inneholder blant annet punkter om nabovarsling, presedensvirkning, uttalelse fra berørte myndigheter, ivaretagelse av kulturminner, biologisk mangfold og miljø, vilkår for dispensasjon, samt krav til begrunnelse av dispensasjonsvedtak.

Revisors vurderer ovennevnte rutinebeskrivelse som et viktig element for å sikre internkontroll, kvalitetssikring, likebehandling og samordning, hvilket er vektlagt som viktig i revisjonskriterium nr. 8.

- Når det gjelder revisors dokumentanalyse av fem dispensasjonssaker for 2020, går det frem at:
 - Regionale- og statlige myndigheter har fått uttale seg i de tilfeller hvor det har vært ansett som påkrevd og tjenlig, jf. krav i revisjonskriterium nr. 9.
 - Det er utført vurderinger av om vilkårene for dispensasjon er til stede i sakene. I begrunnelsene er det foretatt interesseavveining og drøfting av sakenes ulike momenter, jf. krav i revisjonskriterium nr. 10.
- I Kongsvinger kommune er alle gitte dispensasjoner avmerket i det tekniske webkartet. På denne måten innehar kommunen en samlet oversikt over innvilgede dispensasjoner. Det blir tilkjennegitt at når nye dispensasjonssøknader skal vurderes,

blir det undersøkt om det foreligger tidligere sammenlignbare saker.

Revisor vurderer ovennevnte praksis som god for å sikre likebehandling, jf. revisjonskriterium nr. 11.

5.3 Revisors konklusjon og samlede anbefalinger

Følgende problemstillinger er satt opp for forvaltningsrevisjonsprosjektet:

- I. I hvilken grad sikrer Kongsvinger kommune forsvarlig saksbehandling av bygge-, delings- og oppmålingssaker?
- II. Har Kongsvinger kommune et tilfredsstillende system for behandling av dispensasjonssaker?

Med bakgrunn i de vurderinger som er foretatt i relasjon til hver problemstilling, er revisors samlede konklusjon at Kongsvinger kommune har etterlevd de fastsatte revisjonskriteriene på en i hovedsak tilfredsstillende måte. Revisor fremmer følgende samlede anbefalinger:

- Revisor registrerer at saksbehandlingen synes å bli utført i samsvar med delegert myndighet. Videredelegeringen fra kommunalsjef for miljø og samfunn m.v. til underliggende organisasjon er ikke systematisk skriftliggjort, noe det administrative delegeringsreglementet forutsetter. Flere respondenter tilkjenner på sin side at det foreligger en felles forståelse av hva som er den enkeltes fullmakter, og at dette følger naturlig ut ifra hvilken stilling den enkelte innehar.

Etter revisors vurdering bør fullmakter skriftliggjøres, jf. revisjonskriterium nr. 1 som legger til grunn at det bør fremgå tydelig hva som er den enkelte saksbehandlers myndighet.

- I enhet for areal- og byutvikling godkjenner enhetsleder alle enkeltvedtak, herunder enkeltvedtak i bygge- og delingssaker. Enhetsleder gjennomgår et sjekkskjema som bakgrunn for godkjenningen og vedtaket undertegnes elektronisk av både enhetsleder og saksbehandler. Dette opplyses å være et tiltak som bidrar til å sikre kvalitet, kontroll, likebehandling og samordning. Når det gjelder enhet for næring og miljø, er hver av kommunens to landmålere gitt fullmakt til å egenhendig avgjøre oppmålingssaker. Landmålerne gjennomfører ikke noen formell sidemannskontroll av hverandres saker, men erfaringsutvekslingen og det daglige samarbeidet mellom

landmålerne beskrives som godt og tillitsfullt.

Revisor vil anbefale at kommunens to landmålere gjennomfører en håndfull stikkprøvekontroller av hverandres saker hvert år. Dette for å sikre noe større grad av internkontroll i saksbehandlingen, jf. revisjonskriterium nr. 3.

- I undersøkelsen går det frem at Kongsvinger kommune ikke har utarbeidet en tilsynsstrategi for byggesakstilsynet, herunder årsrapporter for tilsynsvirksomheten. Flere respondenter gir uttrykk for at det bør foretas en styrking av kommunens byggesakstilsyn, blant annet som et forebyggende tiltak. Dagens arbeidspress for kommunens tre byggesaksbehandlere (2,7 årsverk) beskrives som høyt, og dette påvirker blant annet tilsynsaktiviteten og saksbehandlingstiden. Det fremkommer at kommunen ikke gjennomfører inspeksjonstilsyn på byggeplass, med mindre det innkommer tips knyttet til mulig ulovlighetsoppfølging.

Revisor vil anbefale at kommunen vurderer å styrke byggesaksområdet og tilsynsaktiviteten, herunder graden av inspeksjonstilsyn på byggeplass, jf. revisjonskriterium nr. 5 og 6. Kommunen skal, i henhold til byggesaksforskriften, utarbeide en tilsynsstrategi og en årsrapport for tilsynsvirksomheten.

6 Rådmannens uttalelse til rapporten

Vår dato:

10.11.2020

Deres dato:

23.10.2020

Vår ref.:

19/3051/K1-216, K2-L40/

Deres ref.:

Miljø og samfunnsstaben

Revisjon Øst Iks
Postboks 84
2341 LØTEN

UTTALELSE TIL FORELØPIG FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT – BYGGESAKSOMRÅDET M.M. I KONGSVINGER KOMMUNE

Viser til oversendt utkast til rapport på forvaltningsrevisjon rettet mot teknisk saksbehandling, dvs av bygge-, delings-, oppmålings- og dispensasjonssaker i Kongsvinger kommune.

Revisors samlede konklusjon er at Kongsvinger kommune har etterlevd de fastsatte revisjonskriteriene på en i hovedsak tilfredsstillende måte.

Rådmannens kommentarer til revisors anbefalinger:

- *Videredelegeringen til underliggende organisasjon er ikke systematisk skriftliggjort, noe det administrative delegeringsreglementet forutsetter.*

Kommentar:

Videredelegering av myndighet er nå skriftliggjort og på plass i tråd med delegeringsreglementet.

- *Revisor vil anbefale at kommunens to landmålere gjennomfører en håndfull stikkprøvekontroller av hverandres saker hvert år.*

Kommentar:

Anbefalingen vil bli fulgt opp.

Systemgjennomgang av byggesaksområdet m.m. i Kongsvinger kommune

- *Revisor vil anbefale at kommunen vurderer å styrke byggesaksområdet og tilsynsaktiviteten, herunder graden av inspeksjonstilsyn på byggeplass, jf. revisjonskriterium nr. 5 og 6. Kommunen skal, i henhold til byggesaksforskriften, utarbeide en tilsynsstrategi og en årsrapport for tilsynsvirksomheten.*

Kommentar:

Anbefalingen om å utarbeide en tilsynstrategi vil bli fulgt opp. Styrking av byggesaksområdet og tilsynsaktiviteten vil også bli vurdert innenfor de budsjetttrammer som vedtas.

Med hilsen

Rune Lund
Kommunalsjef samfunn
Tlf. 47 45 44 53

Dokumentet er godkjent for ekspedering uten underskrift.

7 Kilder

Andersen, Jon Aarum (1995): *Ledelse og ledelsesteorier. Om hvilke svar ledelsesforskningen kan gi*. Oslo: Bedriftsøkonomens forlag.

Andersen, Kari Merete, Bodhild Laastad, Stein Ove Songstad og Anna Ølnes (2006): *Veileder i forvaltningsrevisjon*. Oslo: Norges Kommunerevisorforbund.

Bryman, Alan (2004): *Social research methods. 2. utgave*. Oxford: Oxford University Press.

Byggesaksforskriften (2010).

COSO (2005): *Helhetlig risikostyring - et integrert rammeverk*. Oslo: Norges Interne Revisorers Forening.

Dahler-Larsen, Peter (2002): *At fremstille kvalitative data*. Odense: Odense universitetsforlag.

Eriksen, Frits A., Ole Kr. Rogndokken og Stein Ove Songstad (2000): *Veileder i forvaltningsrevisjon*. Oslo: Norges kommunerevisorforbund.

Forvaltningsloven (1967).

Fylkesmannen i Hedmark (2010): *Dispensasjon – plan- og bygningsloven. Revidert rundskriv av februar 2010 til kommunene i Hedmark*.

Graver, Hans Petter (2007): *Alminnelig forvaltningsrett* (2007). 3. utgave. Oslo: Universitetsforlaget.

Holme, Idar Magne og Bernt Krohn Solvang (1996): *Metodevalg og metodebruk*. 3. utgave. Oslo: Tano.

Jacobsen, Dag Ingvar (2005): *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. 2. utgave. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Justis- og beredskapsdepartementet (2016): *Om kravet etter forvaltningsloven til informasjon om klageadgang*. Tolkingsuttalelse av 30.9.2016.

Kommuneloven (1992).

Kommuneloven (2018).

Kommunesektorens organisasjon (2013): Rådmannens internkontroll.

Kongsvinger kommune (2018): Administrativt delegeringsreglement.

Larsen, Ann Kristin (2007): En enklere metode. Veiledning i samfunnsvitenskapelig forskningsmetode. Bergen: Fagbokforlaget.

Matrikkelforskriften (2009).

Norges Kommunerevisorforbund (2011): RSK 001. Standard for forvaltningsrevisjon. Oslo: Norges Kommunerevisorforbund.

Odelstingsproposisjon nr. 32 (2007-2008): Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (plandelen).

Plan- og bygningsloven (2008).

Ryen, Anne (2002): Det kvalitative intervjuet. Fra vitenskapsteori til feltarbeid. Bergen: Fagbokforlaget.

Thagaard, Tove (1998): Systematikk og innlevelse. Bergen: Fagbokforlaget.

Woxholth, Geir (2006): Forvaltningsloven med kommentarer. 4. utgave. Oslo: Gyldendal Akademisk.

8 Vedlegg A: Sammenfatning av problemstillinger, revisjonskriterier og metode

Mens revisjonskriteriene utvelges med bakgrunn i problemstillingene og danner grunnlaget for hva de innhentede dataene skal vurderes opp mot, danner metoden grunnlaget for hvordan de nødvendige dataene skal kunne hentes inn. Det kan fastslås at forvaltningsrevisjon er en dynamisk prosess (Andersen, K.M. m.fl.: 2006).

Problemstillinger	Revisjonskriterier	Metode
Følgende problemstillinger er satt opp for forvaltningsrevisjonsprosjektet: I. I hvilken grad sikrer Kongsvinger kommune forsvarlig saksbehandling av bygge-, delings- og oppmålingssaker? II. Har Kongsvinger kommune et tilfredsstillende system for behandling av dispensasjonssaker?	Kilder til revisjonskriterier: • <i>Plan- og bygningsloven</i> (2008). • <i>Forvaltningsloven</i> (1967) og forvaltningsrett. • <i>Kommuneloven</i> (2018). • <i>Kommuneloven</i> (1992). • Rundskriv fra Fylkesmannen i Hedmark (2010): <i>Dispensasjon – plan- og bygningsloven</i>. • Odelstingsproposisjon nr. 32 (2007-2008). • <i>Byggesaksforskriften</i> (2010). • <i>Matrikkelforskriften</i> (2009). • COSO (2005): <i>Helhetlig risikostyring - et integrert rammeverk</i>. • Kommunesektorens organisasjon: (2013): <i>Rådmannens internkontroll</i>.	Intervjuer og dokumentanalyse

9 Vedlegg B: Utledede revisjonskriterier

9.1 Revisjonskriteriene og problemstillingene

I det følgende utledes det revisjonskriterier i relasjon til problemstillingene, jf. punkt 2.2.

9.1.1 Problemstilling I: Vedr. forsvarlig saksbehandling

Understående revisjonskriterier relaterer seg til problemstilling I, jf. punkt 2.2. Problemstillingen fokuserer på i hvilken grad Kongsvinger kommune sikrer forsvarlig saksbehandling av bygge-, delings- og oppmålingssaker.

Av § 20 nr. 2 i kommuneloven (1992) går det frem at rådmannen har et særskilt ansvar for å sikre at administrasjonen er gjenstand for betryggende kontroll⁷. Dette forutsetter at det er etablert en tilstrekkelig internkontroll i hele kommunens organisasjon, herunder i forbindelse med enkeltvedtak knyttet til bygge-, delings- og oppmålingssaker. I forvaltningsloven § 17 første ledd heter det videre at forvaltningsorganet skal påse at enkeltvedtak er så godt opplyst som mulig før vedtak fattes. Retten til å kunne klage på enkeltvedtak står samtidig sentralt og forvaltningsloven § 27 fjerde ledd stiller krav om at enkeltvedtak skal inneholde informasjon om klageadgang, klagefrist, klageinstans og den nærmere fremgangsmåten ved klage. Slike opplysninger kan imidlertid unnlates der parten har fått innvilget en søknad fullt ut (Justis- og beredskapsdepartementet: 2016).

I følge anerkjente normer for internkontroll (for eksempel COSO) bidrar kontroll- og tilsynsaktiviteter til å sikre gjennomføring av virksomhetens mål, og de etableres som en konsekvens av gjennomførte risikovurderinger. Der risikokartlegging fører frem til tiltak basert på vurdering i forkant, gir avvikshåndtering tiltak og læring basert på erfaring (Kommunesektorens organisasjon: 2013).

I Kongsvinger kommune behandles bygge- og delingssaker av enhet for areal- og byutvikling, mens oppmålingssaker ivaretas av enhet for næring og miljø. Ved behandling av de nevnte sakskategoriene er det ofte knyttet til dels omfattende personlige og/eller økonomiske interesser til saksutfallet. Dette medfører risiko og fordrer at kommunen har et tilstrekkelig system som fastsetter nødvendige kvalitetssikringshandlinger og nødvendige

⁷ Konferer § 25-1 i ny kommunelov (2018). Denne bestemmelsen regulerer kommunens internkontroll, men har ikke trådt i kraft på undersøkelsestidspunktet.

kontrollhandlinger (COSO: 2005). I tillegg bør det fremgå tydelig hva som er den enkelte saksbehandlers avgjørelsesmyndighet (ibid.). Samordning og likebehandling av saker vil i denne sammenhengen stå sentralt. At like saker i utgangspunktet skal behandles likt er et grunnleggende rettssikkerhetsprinsipp og et hevdvunnet grunnlag for saklig bruk av forvaltningsmyndighet (Woxholth: 2006, Graver: 2007). Det bør samtidig bemerkes at tilsynelatende like saker kan få ulikt utfall, for eksempel ved at vedtatte reguleringsbestemmelser legger føringer for hvilke byggetiltak som kan innvilges innenfor et bestemt område.

I forvaltningsrevisjonen vil det bli fokusert på om det er tydelig fastsatt hvilken avgjørelsesmyndighet den enkelte saksbehandler har i bygge-, delings- og oppmålingssaker. Videre vil det bli fokusert på om det er etablert et tilstrekkelig sett av skriftlige rutiner som beskriver hvilke kvalitetssikringshandlinger og hvilke kontrollhandlinger som skal utføres i bestemte saker. Når det for eksempel gjelder byggesaker, stiller plan- og bygningsloven eksplisitt krav om at kommunen skal føre tilsyn ved gitte tillatelser, pålegg og når den blir oppmerksom på ulovligheter utover bagatellmessige forhold. Kommunen står fritt til å gjennomføre byggesakstilsynet på den måten, i det omfanget og med den intensiteten den finner hensiktsmessig, men loven uttaler samtidig at tilsynet må ha et slikt omfang at det kan avdekke regelbrudd, jf. plan- og bygningsloven §§ 25-1 og 25-2. Følgelig skal tilsynet være av systematisk karakter. Av byggesaksforskriften § 15-1 går det frem at kommunen skal utarbeide en egen strategi for byggesakstilsynet. I strategien skal det blant annet tas stilling til organisering, rutiner og prioriteringer for tilsynet. Videre skal kommunen utarbeide en årlig rapport over tilsynsvirksomheten, og hvordan aktiviteten har vært i forhold til strategien.

Et annet forhold som vil bli undersøkt er om kommunen etterlever lovpålagte saksbehandlingsfrister i bygge-, delings- og oppmålingssaker. Dette som et undersøkelsespunkt sett opp mot problemstillingen. For bygge- og delingssaker er hovedregelen 3 eller 12 ukers saksbehandlingsfrist, jf. plan- og bygningsloven § 21-7. Når det gjelder oppmålingsforretninger, skal kommunen som hovedregel gjennomføre forretning og fullføre matrikkelføring innen 16 uker, jf. matrikkelforskriften § 18. Graden av fristoverholdelser skal, med bakgrunn i kommuneloven (2018) § 16-1, rapporteres til nasjonale informasjonssystemer (KOSTRA). Det er kommunen selv som har ansvar for at

rapporteringen er riktig, og rådmannen har ansvar for at det foreligger internkontrollsystemer som sikrer riktig rapportering.

Ansvar og oppgaver bør i alminnelighet organiseres på en måte som utelukker at enkeltpersoner kontrollerer alle deler av en hendelse eller av en prosess (COSO: 2005). Det settes fokus på hvilken form for arbeidsdeling som er etablert mellom overordnede og underordnede ved behandling av bygge-, delings- og oppmålingssaker, samt i hvilken grad saksbehandlere kontrollerer og kvalitetssikrer hverandres arbeid, det vil si om det gjennomføres sidemannskontroll, samordningsmøter o.l. Forvaltningslovens regler om habilitet vil samtidig gjøre seg gjeldende, jf. lovens § 6. Det vil være en styrke om saksbehandler gjennomfører en kort skriftlig habilitetsvurdering i hver enkelt sak, eksempelvis i form av å besvare enkelte standardspørsmål.

At de ansatte besitter tilstrekkelig kompetanse og tilbys mulighet for oppdatering, vil normalt ha betydning for kvaliteten på arbeidsoppgavene som utføres. Derfor vil det være et ledelsesansvar å veie behovet for kompetanse opp mot kostnad (COSO: 2005). I forvaltningsrevisjonen vil det bli rettet fokus på om de ansatte besitter tilstrekkelig kompetanse innen fagområdene, samt om det tilbys tilstrekkelig med kurs og mulighet for annen utdanning. Det vil videre være relevant å undersøke om det legges vekt på å sikre kompetanseutveksling mellom ansatte.

Med bakgrunn i ovennevnte legges følgende oppsummerte revisjonskriterier til grunn:

- 1) Det er tydelig fastsatt hvilken avgjørelsesmyndighet den enkelte saksbehandler har i bygge-, delings- og oppmålingssaker.
- 2) Det er etablert et tilstrekkelig sett av skriftlige rutiner som beskriver hvilke kvalitetssikringshandlinger og hvilke kontrollhandlinger som skal utføres i bestemte bygge-, delings- og oppmålingssaker. Handlingene sikrer internkontroll, kvalitet, likebehandling og samordning.
- 3) Arbeidsoppgavene er organisert og fordelt slik at internkontroll, kvalitet likebehandling og samordning i saksbehandlingen sikres.

- 4) Forvaltningslovens regler om habilitet vil gjøre seg gjeldende. Det vil være en styrke om saksbehandler gjennomfører en kort skriftlig habilitetsvurdering i hver enkelt sak, eksempelvis i form av å besvare enkelte standardspørsmål.
- 5) Kommunen gjennomfører systematisk byggesakstilsyn av et slikt omfang at det kan avdekkes regelbrudd. Som et ledd i arbeidet er det utarbeidet en tilsynsstrategi, herunder tilhørende årsrapporter for tilsynsvirksomheten.
- 6) Kommunen etterlever lovpålagte saksbehandlingsfrister i bygge- og delings- og oppmålingssaker.
- 7) Kommunen sikrer tilstrekkelig kompetanse innen fagområdene.

9.1.2 Problemstilling II: Vedr. dispensasjonssaker

Understående revisjonskriterier relaterer seg til problemstilling II, jf. punkt 2.2. Problemstillingen fokuserer på om Kongsvinger kommune har et tilfredsstillende system for behandling av dispensasjonssaker. I det følgende vil det bli fokusert på hva som særlig kjennetegner dispensasjonssaker. Dette ved siden av de generelle kriteriene til forsvarlig saksbehandling som er utledet i forbindelse med problemstilling I, herunder at:

- Arbeidsoppgavene er organisert og fordelt slik at internkontroll, kvalitet, likebehandling og samordning i saksbehandlingen sikres. Det er etablert et tilstrekkelig sett av skriftlige rutiner for saksbehandlingen.

Med dispensasjon i plan- og bygningslovens forstand, menes tillatelse til i enkelttilfeller å fravike bestemmelser/arealplaner gitt i eller i medhold av loven til søkers gunst. Det skal bemerkes at en dispensasjon ikke endrer en overordnet plan, men gir tillatelse til å fravike planen for det konkrete tilfelle søknaden omfatter.

I dispensasjonssaker skal regionale og statlige myndigheter, hvis saksområde blir direkte berørt, ha mulighet til å uttale seg før dispensasjon eventuelt blir innvilget. Dette følger av plan- og bygningsloven § 19-1. Det gjøres imidlertid unntak for saker som, etter kommunens skjønn, er av bagatellmessig art (Fylkesmannen i Hedmark: 2010). Slike saker kan for eksempel omfatte endring av mønehøyde for oppføring av mindre tilbygg.

Anledningen til å innvilge dispensasjon er begrenset, og i plan- og bygningsloven § 19-2 andre ledd settes det to vilkår for dispensasjon:

*Dispensasjon **kan ikke gis** dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir **vesentlig tilsidesatt**. I tillegg må **fordelene** ved å gi dispensasjon være **klart større enn ulempene** etter en samlet vurdering. (Revisors uthevelse).*

De to ovennevnte vilkårene er kumulative, hvilket betyr at begge vilkårene må være til stede for at dispensasjon skal kunne innvilges. Med bakgrunn i rundskriv fra Fylkesmannen i Hedmark (2010), utdypes vilkårene i det følgende:

Vilkår I

Dispensasjon *kan ikke gis* dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir *vesentlig tilsidesatt*.

Dette vilkåret må forstås som en dispensasjonssperre. Kommunen kan ikke gi dispensasjon for et tiltak som undergraver planen/bestemmelsen eller vesentlig tilsidesetter hensyn som skal ivaretas gjennom den (man må da eventuelt gå veien om reguleringsendring).

Kommunen må ta utgangspunkt i den konkrete planen: Hva har begrunnet den bestemmelsen man ønsker å fravike eller hvilke hensyn skal den ivareta? Hvilke konkrete hensyn ligger bak planen eller reguleringsformålet det nå søkes om dispensasjon fra? Når det gjelder dispensasjon fra planer, er det sentralt å gå tilbake til planvedtaket og prosessen bak planen. Dette for å undersøke begrunnelsen for arealbruksformålet og planbestemmelsene.

Vilkår II

Etter en vurdering av om hensynene blir vesentlig tilsidesatt, skal det vurderes om *fordelene* ved å godkjenne tiltaket blir *klart større enn ulempene* etter en samlet vurdering.

I denne forbindelse må det foretas en konkret vurdering av de faktiske forhold sett i sammenheng med de hensyn som ligger bak planen/bestemmelsen det er søkt om dispensasjon fra. Dette krever en interesseavveining av hvilke forhold som taler for og hvilke forhold som taler mot dispensasjon. Ved denne gjennomgangen må det både vurderes relevans og vekt av de grunner som er påberopt eller som foreligger i saken.

Når det her tales om fordelene, er det i første rekke de samfunnsmessige interesser som er relevant. I denne forbindelse er det i hovedsak hensyn av planfaglig og arealdisponeringsmessig karakter som skal vektes når det tales om fordeler og ulemper.

Begrepet *klart større* innebærer en kvalifisert overvekt av primære samfunnsmessige hensyn. I følge forarbeidene (odelstingsproposisjon nr. 32 (2007-2008)) innebærer ordvalget at det normalt ikke vil være anledning til å gi dispensasjon når hensynene bak bestemmelsen det søkes dispensasjon fra fortsatt gjør seg gjeldende med styrke.

Vedtak i dispensasjonssaker er enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det innebærer at det vil foreligge plikt til å begrunne vedtak om å innvilge eller å avslå søknad om dispensasjon, jf. § 24 i forvaltningsloven. Skjønnets som kommunen skal utøve for å vurdere om dispensasjon skal innvilges, er underlagt omfattende begrensninger, jf. ovennevnte vilkår. Det vil derfor være sentralt at kommunen gir en tilstrekkelig begrunnelse for vedtak om dispensasjon.

Normalt har begrunnelser størst betydning når søknad avslås. Ved dispensasjoner er det imidlertid like viktig å begrunne positive vedtak. Dette fordi man fraviker bestemmelser/planer.

Innenfor plan- og byggesaksområdet vil særlig dispensasjonssaker kunne danne norm for senere avgjørelse, det vil si at sakene kan ha presedensvirkning. For å sikre likebehandling innen dette området legger revisor til grunn at kommunen bør ha en samlet oversikt over innvilgede dispensasjoner.

Med bakgrunn i ovennevnte legges følgende oppsummerte revisjonskriterier til grunn⁸:

- 8) Arbeidsoppgavene er organisert og fordelt slik at internkontroll, kvalitet, likebehandling og samordning i saksbehandlingen sikres. Det er etablert et tilstrekkelig sett av skriftlige rutiner for saksbehandlingen.

⁸ Nummereringen fortsetter fra de oppsummerte revisjonskriteriene som er utledet i forbindelse med problemstilling I (1-7).

- 9) Regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal få mulighet til å uttale seg før det eventuelt gis dispensasjon. Det gjøres imidlertid unntak for saker som, etter kommunens skjønn, er av bagatellmessig art.
- 10) Kommunen sikrer at vedtak i dispensasjonssaker gis en tilstrekkelig begrunnelse. I denne forbindelse foretas det en vurdering av om vilkårene for dispensasjon er til stede. Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i plan- og bygningslovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.
- 11) Innenfor plan- og byggesaksområdet vil særlig dispensasjonssaker kunne ha presedensvirkning. For å sikre likebehandling bør kommunen ha en samlet oversikt over innvilgede dispensasjoner.

10 Vedlegg C: Reliabilitet og validitet

10.1 Reliabilitet og validitet

Reliabilitet og validitet er sentrale begreper i kvalitetssikringen av undersøkelser. I det følgende angis sider ved undersøkelsens reliabilitet og validitet.

10.1.1 Reliabilitet

En undersøkelses reliabilitet bestemmes av hvordan målingene er gjort og hvor nøyaktig en er i den videre behandlingen av dataene (Holme og Solvang: 1996). For å sikre at respondentene «kjenner seg igjen» i de nedtegnede intervjudataene forelegges de sine respektive intervjureferater til verifisering.

Jacobsen (2005) fremhever at respondentene kan bli utsatt for en undersøkelseeffekt. Det er ikke uvanlig at en undersøkelsessituasjon kan oppfattes som kunstig og unaturlig. Dette kan få intervjuobjektene til å opptre noe annerledes enn de ellers ville ha gjort. Enkelte kan for eksempel bli reserverte med å svare på kritiske spørsmål. Som et ledd i å forhindre noe av dette forsøkes det i størst mulig grad å behandle respondentene anonymt. I rapporten henføres for eksempel ikke innhentede data direkte til enkeltrespondenter.

For at intervjusituasjonen skal oppleves så naturlig som mulig vektlegges det at intervjuene skal foregå på et rolig sted og at respondentene skal få snakke relativt fritt. En fordel med de kvalitative intervjuene er nettopp muligheten til å snakke relativt fritt. Imidlertid er det nødvendig med en viss struktur på intervjuene. Derfor utvikles det en intervjuguide med de sentrale temaene og spørsmålene for undersøkelsen (jf. vedlegg D). På denne måten unngås det i større grad at sentrale spørsmål kan utebli, foruten at det også forenkler analysearbeidet. Når det stilles spørsmål om bestemte temaer, blir det enklere å kategorisere og tolke dataene ut ifra dette. Hvilke spørsmål som stilles til hver enkelt respondent vil imidlertid variere noe. Dette kommer av deres ulike posisjoner og roller (jf. punkt 4.2). Fleksibilitet er som Thagaard (1998) fremhever, viktig for å knytte spørsmålene til den enkelte respondents forutsetninger.

Videre har det vært fokus på å sikre at rapportens opplysninger stemmer overens med mottatte opplysninger og innhentede dokumenter. Derfor har forvaltningsrevisjonsrapporten blitt underlagt intern kvalitetssikring i henhold til Revisjon Øst sine

rutiner for intern kvalitetskontroll av forvaltningsrevisjonsprosjekter. Rapportens grunnlag har i denne forbindelse blitt kontrollert flere ganger.

10.1.2 Validitet

Validiteten sier noe om hvor gyldige eller relevante dataene er for det en søker å undersøke (Eriksen m.fl.: 2000).

En fordel med den kvalitative intervjuundersøkelsen er at den sikrer høy begrepsvaliditet, hvilket omhandler at en faktisk måler det en søker å måle. Det er nemlig intervjuobjektene som i stor grad definerer hva som er den «riktige» forståelsen av fenomenet (Jacobsen: 2005). Det kvalitative intervjuet påtvinger ikke respondentene faste svaralternativer som et kvantitativt spørreskjema. Ved å stille utdypende spørsmål kan man således styrke muligheten for å avklare eventuelle misforståelser (Larsen: 2007). For å forenkle analyse- og kategoriseringsarbeidet har det imidlertid blitt valgt å strukturere intervjuene noe (jf. punkt 10.1.1). Intervjuene «flyter således ikke helt fritt».

Selv om det kvalitative intervjuet er egnet til å sikre høy begrepsvaliditet er det ikke like egnet til generalisering. Den kvalitative metoden vektlegger detaljer, nyanserikdom og det unike ved hver enkelt respondent (Jacobsen: 2005). En styrke ved metoden er at den er egnet til å oppnå nærhet og dybde på et avgrenset område (Ryen: 2002). Metoden kan være egnet til å undersøke komplekse problemer (Dahler-Larsen: 2002). En svakhet med metoden er imidlertid at den kan være lite egnet til generalisering. Ofte deltar det kun et fåtall personer i kvalitative intervjuundersøkelser. Gjennomføring av intervjuer er nemlig en omfattende og tidkrevende prosess. En konsekvens er at det kan bli problemer med representativiteten og dermed også muligheten til å generalisere (Bryman: 2004). Den angitte dokumentanalysen (jf. punkt 4.2) søker å supplere intervjudataene ved å fremskaffe et mer skriftlig underlag for deler av undersøkelsen, men dokumentanalysen og intervjuundersøkelsen er ikke basert på generaliserbare data, idet et representativt utvalg ville ha krevd et større utvalg. Revisor anser imidlertid den valgte metodetrianguleringen som velegnet til å kunne fremskaffe nyanserte data i relasjon til problemstillingenes karakter (jf. punkt 4.1), hvilket igjen muliggjør at det kan reises aktuelle spørsmål med tanke på forsvarlig saksbehandling m.v.

Systemgjennomgang av byggesaksområdet m.m. i Kongsvinger kommune

For å styrke undersøkelsens validitet har det videre blitt trukket inn sentral litteratur og regelverk som berører forvaltningsrevisjonens problemområde (jf. kapittel 3 og litteraturlisten). Dette har dannet basis for utledningen av revisjonskriteriene (jf. vedlegg B) og vil bidra til at det gis større visshet om at undersøkelsen og funnene er relevante.

11 Vedlegg D: Intervjuguide

Innledning

- Presentasjon av møtedeltakerne.
- Orientering om hva forvaltningsrevisjon er i sitt vesen.
- Orientering om bakgrunnen for prosjektet samt om prosjektets tidsplan. Det orienteres samtidig om at det skrives et referat fra intervjuet som sendes respondenten for godkjenning i etterkant.
- Ev. spørsmål ifra møtedeltakerne.

Hoveddel

- Organisering og ansvarsfordeling innen det undersøkte området.
- Presentasjon av problemstillinger.

Problemstilling I

Problemstillingen fokuserer på i hvilken grad Kongsvinger kommune sikrer forsvarlig saksbehandling av bygge-, delings- og oppmålingssaker.

Følgende oppsummerte revisjonskriterier legges til grunn:

- Det er tydelig fastsatt hvilken avgjørelsesmyndighet den enkelte saksbehandler har i bygge-, delings- og oppmålingssaker.
- Det er etablert et tilstrekkelig sett av skriftlige rutiner som beskriver hvilke kvalitetssikringshandlinger og hvilke kontrollhandlinger som skal utføres i bestemte bygge-, delings- og oppmålingssaker. Handlingene sikrer internkontroll, kvalitet, likebehandling og samordning.
- Arbeidsoppgavene er organisert og fordelt slik at internkontroll, kvalitet, likebehandling og samordning i saksbehandlingen sikres.

- Forvaltningslovens regler om habilitet vil gjøre seg gjeldende. Det vil være en styrke om saksbehandler gjennomfører en kort skriftlig habilitetsvurdering i hver enkelt sak, eksempelvis i form av å besvare enkelte standardspørsmål.
- Kommunen gjennomfører systematisk byggesakstilsyn av et slikt omfang at det kan avdekkes regelbrudd. Som et ledd i arbeidet er det utarbeidet en tilsynsstrategi, herunder tilhørende årsrapporter for tilsynsvirksomheten.
- Kommunen etterlever lovpålagte saksbehandlingsfrister i bygge- og delings- og oppmålingssaker.
- Kommunen sikrer tilstrekkelig kompetanse innen fagområdene.

Problemstilling II

Problemstillingen fokuserer på om Kongsvinger kommune innehar et tilfredsstillende system for behandling av dispensasjonssaker.

Følgende oppsummerte revisjonskriterier legges til grunn:

- Regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal få mulighet til å uttale seg før det eventuelt gis dispensasjon. Det gjøres imidlertid unntak for saker som, etter kommunens skjønn, er av bagatellmessig art.
- Kommunen sikrer at vedtak i dispensasjonssaker gis en tilstrekkelig begrunnelse. I denne forbindelse foretas det en vurdering av om vilkårene for dispensasjon er til stede. Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i plan- og bygningslovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.
- Innenfor plan- og byggesaksområdet vil særlig dispensasjonssaker kunne ha presedensvirkning. For å sikre likebehandling bør kommunen ha en samlet oversikt over innvilgede dispensasjoner.

-Risikoforhold/suksesskriterier/forbedringspotensial knyttet til problemområdet.

-Ev. spørsmål ifra møtedeltakerne.

Avslutning

-Kort oppsummering.

-Ev. spørsmål ifra møtedeltakerne.

-Etterspørre relevante dokumenter innen området.

-Takke for samtalen – ser frem til videre samarbeid og tar kontakt ved behov.

Arkivsak-dok. 19/00056-6
Saksbehandler Anne Haug

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023	24.11.2020

SAK K-66/20 RAPPORT FORVALTNINGSREVISJON RÅDGIVNING I UNGDOMSSKOLEN

Forslag til vedtak/innstilling:

- 1.
2. Kontrollutvalget tar rapporten om forvaltningsrevisjon knyttet til Rådgivning i ungdomsskolen til orientering.
3. Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - a. Kommunestyret tar rapporten om forvaltningsrevisjon knyttet til Rådgivning i ungdomsskolen til orientering.
 - b. Kontrollutvalget ber om en tilbakemelding om hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen XX.21.

Vedlegg: Rapporten ettersendes

Saksframstilling:

I tråd med plan for forvaltningsrevisjon for Kongsvinger kommune for 2019-2020, bestilte kontrollutvalget i møtet 30.8.19 og 26.11.19 en forvaltningsrevisjon knyttet til rådgivning i ungdomsskolen med følgende problemstillinger:

Prosjektet har følgende problemstillinger:

1. Hvordan har Kongsvinger kommune organisert sin rådgivning i ungdomsskolen?
2. Hvilken rådgivning/veiledning gis?
3. I hvilken grad veileder skolens rådgivningstjeneste elevene til å gjøre «riktige» valg?
4. Hvilke erfaringer har elever gjort i forhold til skolens rådgivningstjeneste, som eventuelt har påvirket deres valg for videregående opplæring?

Nå foreligger rapporten, se vedlegg 1.

NKRF har utarbeidet anbefalinger i forhold til kontrollutvalgets påseansvar for forvaltningsrevisjon og anbefaling nr. 10 sier følgende om framlegging av rapport:

Revisor bør presentere det ferdige prosjektet for kontrollutvalget og svare på spørsmål i et møte.

Kontrollutvalget må kontrollere at rapporten er i henhold til bestillingen, og at alle problemstillingene er besvart. Men rapportens utforming, herunder dens innhold, vurderinger og konklusjoner faller inn under revisors selvstendige, faglige ansvar. Kontrollutvalget kan ikke selv endre en forvaltningsrevisjonsrapport. Dersom kontrollutvalget mener at revisors rapport ikke er god nok eller ikke svarer på bestillingen, bør dette avklares gjennom en dialog med revisor.

Ut fra sekretariatets bedømming gir rapporten svar på de problemstillingene som er gitt, og rapporten er i henhold til bestillingen. Forvaltningsrevisjonen er gjennomført iht. RSK 001, Standard for forvaltningsrevisjon.

Arkivsak-dok. 18/00008-72
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023	24.11.2020

SAK K-67/20 ORIENTERING OM REVISJONSSTRATEGIEN 2020.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar orienteringen om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2020 til orientering

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Oppdragsavtalen har informasjon om ressursbruken på de ulike oppdragene i Kongsvinger kommune, denne er relatert til budsjettet for 2020. Oppdragsavtalen inneholder bl.a. en oversikt over tidsbruken til regnskapsrevisjon og **revisjonsstrategien** er en orientering om hva som regnskapsrevisjonen inneholder, dvs. hvilke planer som Revisjon Øst IKS har for revidering av **kommuneregnskapet** i 2020. Revisjonen skal i sitt arbeid følge ulike revisjonsstandarder, og følgende er sagt i revisjonsstandarden (ISA 300) om planlegging:

Planlegging av en revisjon innebærer utarbeidelse av den overordnede revisjonsstrategien for oppdraget samt utarbeidelse av en revisjonsplan. Dekkende planlegging er til nytte for regnskaps-revisjonen på flere måter, og bidrar blant annet til å: (Jf. punkt A1–A3)

- Hjelp revisor med at det i tilstrekkelig grad fokuseres på viktige deler av revisjonen.
- Hjelp revisor med å identifisere og løse eventuelle problemer i rett tid.
- Hjelp revisor med å organisere og styre revisjonsoppdraget slik at det kan utføres på en mål- og kostnadseffektiv måte.
- Bidra til å velge medarbeidere til revisjonsoppdraget som har kapabiliteter og kompetanse som er formålstjenlig til å kunne håndtere forventede risikoer, og til å fordele arbeidsoppgaver på en egnet måte.
- Gjøre det lettere å styre og følge opp medarbeiderne på oppdraget, og å gjennomgå arbeidet deres.
- Bidra til å koordinere arbeid utført av andre revisorer eller eksperter, der dette er relevant.

Disse planene for 2020 legges først fram nå, fordi revisjonen starter med planleggingen av revisjonshandlinger for inneværende års regnskap (for 2020) først når foregående år er ferdig (2019). Det blir også lagt frem en interimrapport i det første møtet etter nyttår.

Arkivsak-dok. 18/00020-36
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023	24.11.2020

SAK K-68/20 PLAN FOR ETTERLEVELSESKONTROLL.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar revisjonens informasjon til orientering.

Vedlegg:

1. Plan for etterlevelsesk kontroll (ettersendes).

Saksframstilling:

Etter den nye kommuneloven § 24-9 skal regnskapsrevisor "se etter at kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak". Dette er en ny oppgave for regnskapsrevisor. Revisor skal basere sin oppgave på en risiko- og vesentlighetsvurdering og skal senest 30 juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget på resultatet av denne kontrollen. Rådmannen skal ha kopi av rapporten.

Kontrollutvalget har behandlet en rapport for gjennomgang av 2019-regnskapet, men nå skal gjennomgangen for regnskapet 2020 planlegges.

Revisjonen orienterer om dette i møtet.

Arkivsak-dok. 18/00008-73
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023	24.11.2020

SAK K-69/20 UAVHENGIGHETSERKLÆRING - OPPDRAKSANSVARLIG REGNSKAPSREVISOR.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet for Kongsvinger kommune til orientering.

Vedlegg:

1. Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Kongsvinger kommune, oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Rolf Berg.

Saksframstilling:

Ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år legge fram en skriftlig egnevaluering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Oppdragsansvarlig revisor for revisjonsuttalelser og regnskapsberetninger til tilskuddsgivere er Rolf Berg.

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Til kontrollutvalget i Kongsvinger kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighet

**Oppdragsansvaret er primært begrenset til å gjelde revisjonsuttalelser/
revisjonsberetninger til tilskuddsgivere.**

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Revisjon Øst IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvals- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor og omfatter kommunen og eventuelle kommunale foretak.

Undertegnede er primært tillagt oppgaven med å være oppdragsansvarlig regnskapsrevisor for revisjonsuttalelser/revisjonsberetninger til tilskuddsgivere, men kan i oppdragsansvarlig regnskapsrevisor for kommuneoppdraget sitt fravær bli tillagt oppgaven med å avgi revisjonsberetning for kommuner og kommunale foretak.

Undertegnede er utpekt som oppdragsansvarlig for revisjonsuttalelser/revisjonsberetninger med virkning fra 1.9.2020.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	<i>Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.</i>
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	<i>Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.</i>
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	<i>Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.</i>
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	<i>Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover ansettelsesforhold i Revisjon Øst IKS som utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.</i>
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av.</i>
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	<i>Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.</i>
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<i>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</i> <i>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i> <i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor kommunen som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor kommunen som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	<i>Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for kommunen.</i>

Kongsvinger, 8. oktober 2020

Rolf Berg
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Arkivsak-dok. 18/00094-39
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang

Møtedato

Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023

24.11.2020

SAK K-70/20 EVENTUELT.

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Arkivsak-dok. 18/00095-34
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg 2019-2023	24.11.2020

SAK K-71/20 EVALUERING AV KONTROLLUTVALGETS MØTE.

Forslag til vedtak/innstilling:

Evalueringen tas til etterretning.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget tar en evaluering av møtet. Hva var bra og hva kan eventuelt gjøres bedre?

Er det saker/informasjon/endringer som skal inn i tiltaksplanen? Eventuelle spørsmål til de som skal orientere i neste møte.